

PRADĖJO KEISTI SERGANČIUS BELAISVIUS

Buvęs sovietų pareigūnas atidengia Kremlius planą užgrobti Iraną

NEW YORKAS. — Šūvis į šahą 1949 m., provokariečių premiero Ali Razmara likvidavimas 1951 m., anglų išstūmimas iš žibalo pramonės ir visos nūdienės riaušės prieš amerikiečius — tai dailis priemonių, numatytų Kremlius plane pagrobti žibalinę Persiją be karo.

Šį Kremlius planą atidengia buvęs vienas jo vykdytojų Lev Vasiliev, buvęs ekonominiu patarėju SSSR ambasadoje Teherane.

Neramumams vadovauja SSSR ambasadorius

V. Vasiliev prisimena slapta posėdį 1949 metais pas ambasadorių Sadchikovą, kuris posėdį atidarė šiais žodžiais: Draugai, reikia ką nors daryti su šahu. Kol jis bus gyvas, Iranas nebus komunistų — Tuomet jis turi paliauti gyvenęs, pareiškė SSSR gen. konsulas Oganessian.

Buvo nutarta kaip ir kada nužudyti šahą Pahlėvi, būtent 1949 m. vasario 4 d. Visiems agentams buvo įsakyta pasirodyti kitą dieną priimti valdžią. Bet atentatas nepasisekė. Nusamdytas, žudikas buvo persirūkęs hašišo ir blogai šaudė; šahas buvo sužeistas į kritinę, įsakymas perversmui buvo atšauktas.

Kremlius teroro sistema

Teroras yra neatskiriama dalis Kremlius užgrobtimo plano. Prie to plano są dirbau 6 metus, sakė Vasiliev.

Vasiliev buvo pasiūstas į Iraną priimti iš Amerikos siūnciamas pagalbos prekes (lend-lease), bet ambasadorius Sadchikov jam įsakė padėti organizuoti komunistų pogrindį. Pirmąsias ambasadoriui, kad jis ekonomistas, ne šnipas, jis buvo išpėtas daryti, kas jam įsakyla. Kitaip būtų atsidiręs koncentracijos stovykloj.

400 perversmo planuotojų

Vasilievo žiniomis, SSSR ambasada Teherane priklausė 400 tarnautojų, kurių visi yra šnipai ir komunistinio pogrindžio planuotojai. Jie ieško ir suranda būdų, kaip kiršinti persų religinius, rasinius ir tautinius jausmus prieš anglius ir amerikiečius. Ir ne tik Iranas, bet ir kitos Vidurinių Rytų valstybės pamažu slenkančios į šiuos Kremlius spąstus, tvirtina Vasiliev.

Agentai auklėjami Rusijoje

Irano vyriausybė visai nežinanti, kad kasmet iš Irano slapta išgabena daugiau kaip 100 jaunuolių į Sovietų Rusiją, kur jie išauginami komunistais ir slaptais agentais. Vėliau jie grįžta į kraštą ir užima atsakingas vietas mokyklose, armijoje, policijoje ir kitose įstaigose.

Kartu su jais įgabena Sovietų Azerbaidžano gyventojų, kurie nei kalba nei išvaizda niekuo nesiskiria nuo Irano azerbaidžaniečių.

Šnipai aukščiausiose vietose

Vasiliev prisimena, kaip Irano vyr. štabas 1948 metais išdirbo naujos gynybos planus, ir tų planų pilnas nuorašas po 48 val. jau buvo pristatytas ambasadoriui Sadchikovui.

Sovietai, įsteigę marionetinę vyriausybę šiaurinėje dalyje, Irano Azerbaidžane, 1949 m. jau buvo nutarę daryti perversmą. Iš Maskvos atėjo ambasadoriui

telegrama iš vieno žodžio "Jau." 50,000 agentų buvo suorganizuota mažomis celėmis po visą kraštą. Jau atrodė, kad milžiniški žibalo šaltiniai atsiders Maskvos rankose, bet čia Jungtinės Tautos (faktiškai Amerika) spėjo ultimatyviai pareikalauti likviduoti valstybę valstybė.

Planas buvo atidėtas tolesniam laikui, agentų armija dar sustiprinta.

Didžiausiu savo laimėjimu Maskva laikanti įsodinimą į balną nacionalistų vadą Mossadegh, kuris jų kurstomas ryžosi nacionalizuoti žibalo pramonę ir pabloginti santykius su anglais ir amerikiečiais. Kaip paroksiškai ir beskambėtų, nacionalistas Mossadegh yra vienas naudingiausių Kremlius įrankių, siekiant paversti Iraną sovietų provincija.

Persai užpuolė JAV pareigūnus

Nesaugu 4-to Punkto tarnautojams

TEHERANAS, Iranas.—Gauti žinių iš provincijos miesto Shiraz, kad tenai pereiną ketvirtadienį sufanzuoti persai puolė 38 amerikiečius, jų žmonas ir vaikus, bet sumanaus persų kapitono dėka amerikiečiai ištrūko iš pasikėsintojų.

Riaušės pradėjo religiniai fanatikai, bet prie jų prisidėjo komunistų agentai, kurie demonstraciją nukreipė "prieš amerikiečius ir už premiera Mossadegh". Gauja įsilaužė į Amerikos sandėlius, kur buvo Punkto 4 (įstaigos, teikiančios atsilikusioms šalims ūkinę ir techninę paramą) prekės, jas sunaikino ar išvogė, po to išdaužė 16 įstaigos patalpas.

Kitą dieną persai pradėjo siausti ir pačius amerikiečius. Amerikiečiai subėgo pas vieną draugišką tautelės vadą. Vienam persų kapitoni prilaikant ginklu riaušininukus, amerikiečiams pasisekė pabėgti iš pavojingo miesto.

Nušovė 4 komunistų karo belaisvius

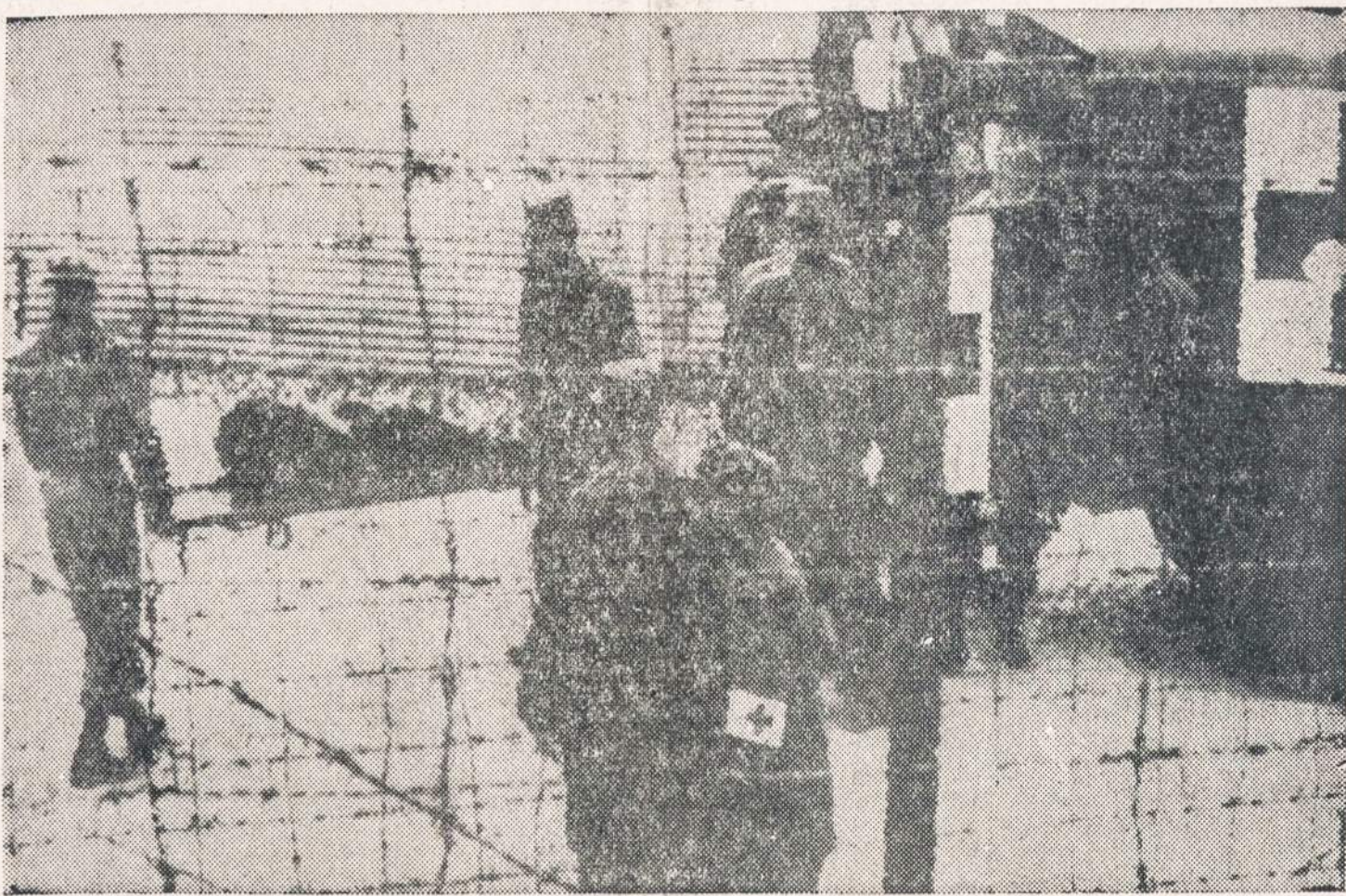
PUOLĖ SARGYBAS AKMENIM

PUSAN, P. Korėja. — Yoncho saloj, Pietinėje Korėjoje, kur laikomi komunistai karo belaisviai, pereiną penktadienį kilo naujos riaušės.

Belaisviai, komunistų fanatikų sukiršinti, pastoj JT sargybiniams kelią, kai tie su savo komendantu norėja patikrinti tvarką ir apžiūrėti jų barakus.

Tuo pat metu, lyg ženklą davus, išbėgo belaisviai iš gretimų 7 barakų ir pradėjo rėkauti miestą akmenimis ir sargybiniams. Kiti įsidrąsinę komunistai buvo bebando pagriebti iš sargybinių ginklus. Viršininkas davė įsakymą šauti ir tvarka po to buvo bebatant atstatyta.

Buvo nušauti 4 ir sužeisti 45 komunistų belaisviai (kinai). Yra ir sužeistų JT sargybinių.

JT sanitarai neša sužeistą komunistų belaisvį į ambulaną, kad galėtų jį pristatyti į belaisvių apsimainymo punktą.

Italijos teismas nubaudė kunigą už politikavimą, einant savo pareigas

VENECIJA, Italija. — Katalikiškoj, krikščionių demokratų valdomoj Italijoje buvo nubaustas katalikų kunigas Don Mario Paccagnan iš Treviso už politikos maišymą į savo bažnytinių apeigų kalbas.

Bylą iškėlė "kairus" pilietis Giorgio Della Valle, apkaltindamas kunigą, kad jis per vienas pakasynų pamaldas 1951 m. gegužės 27 d. (kada Italijoje vyko rinkimai) "pareiškė savo palankumą De Gasperi krikščionių demokratų partijai.

Teismas 1952 m. sausio 28 d. Italijos teismas pripažino kunigą tuo nusikaltaus šalies įstatymams ir nubaudė 64 arba 15 dienų kalėjimo.

Byla buvo perduota svarstyti apeliaciniam teismui, kuris šį žemesnio teismo sprendimą patvirtino.

Kareiviai atominių bombų pratimuose

Šeštadienį buvo vėl sprogdinimas

LAS Vegas, Nev. — Pereiną šeštadienį saulei tekant Yucca Flat bandymų laukuose buvo išsprogdinta vėl viena atominė bomba šio pavasario bandymuose.

Ryški, oranžinės spalvos švieša buvo matyti už 250 mylių (Los Angeles). Bandymuose dalyvavo 200 marinų, netrukus nuleistų į sprogimo vietą helikopteriais. Įvairiais uždaviniais bandymų erdvę dalyvavo 99 lėktuvai, tarp jų 12 didžiųjų B-50 bombonešių.

Keletas savanorių kareivių ir karininkų buvo įsikasę arčiau negu bet kada prie sprogimo vietos. (Pereiną kartą arčiausieji kareiviai buvo 2,500 jardų nuo bombos). Pratimų viršininkas gen. Bullock praneša, akd nė vienas žmogus nenukentėjo. Bomba buvo išsprogdinta ant 300 pėdų aukštumo plieninio stiebo.

Ike užsinaudijo senu maistu

AUGUSTA, Ga. — Prezidentas Eisenhoweris grįžo iš Washingtono, pasakęs programinę kalbą apie Amerikos užsienio politiką, lengvai užsinaudijęs senu maistu.

Dėl šių negalavimų prezidentas turėjo trumpam laikui atsisakyti nuo golfo, jo mėgiamiausio sporto.

Adenaueris prašo Kanadą įsileisti daugiau vokiečių

KANCLERIS ISSKRIDO NAMO

OTTAWA, Kanada. — V. Vokietijos kancleris Adenauer, užsukęs dienai į Kanados sostinę, tarėsi su vyriausybe apie bendrą frontą prieš komunistus, apie didesnę užsienio prekybą ir milijonus pabėgėlių iš Rytinės Vokietijos.

Kanada po karo plačiai pravėrė duris Vokietijos emigrantams. Po britų ir prancūzų vokiečiai sudaro didžiąsias Kanados gyventojų dalį. Bet Vokietija prašo Kanadą dar padidinti vokiečių kvotą, kad tuo padėtų Vokietijai išspręsti sunkiąją pabėgėlių problemą. Iš 60 mil. gyventojų Vakarų Vokietijoje 10 mil. yra pabėgėliai, be nuolatinio darbo ir be aiškesnės ateities.

Šeštadienį Adenauer su savo palydovais atvyko iš Ottawos į Bostoną, iš kur sėdo į TWA lėktuvą ir iškrido į Vokietiją.

Mirė SKF steigėjas

STOCKHOLMAS, švedija. — Swen Wingquist, garsusis švedų pramonininkas mirė šeštadienį, sulaukęs 76 metų amžiaus.

Jis 1907 m. su 12 darbininkų įsteigė mašinų guolių ir rutulių dirbtuvėlę. Šiandien SKF yra didžiausia šios srities įmonė pasauly su skyriais Amerikoje, Anglijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Olandijoje, Danijoje, Norvegijoje ir Brazilijoje. Ant švedų rutulių ir guolių SKF sukasi didžiausioji dalis pasaulio mašinų. Nuo šių gaminių buvo priklausoma abiejų kariaujančių pusių karo pramonė.

Žmona nušovė vyrą

DETROITAS. — Mrs. Elizabeth Sombdner, 34 m., iš profesijos šoferis, prisipažino, kad ji nušovė savo vyrą Arnold, gruodžio 27 d.

Vyro lavoną jį mėgino sudeginti, bet nepasisekė; po to ji paslepė. Žmogžudystė buvo išaiškinta, kai žmonės pamatė šunes žaidžiant su nužudytojo vyro kaukole.

—Italijos princas Aleksander di Ruspoli, 29 m., buvo pagautas su 2 svarais opiumo, paslepto jo lenktynių automobiliu, priešienos į Prancūzų Rivierą.

LIGI SAVAITĖS PABAIGOS ATGAUS LAISVĘ 605 JT ARMIJOS KARIŠKIŲ

Paliaubų delegacijos susitiks ši šeštadienį

PANMUNJOM. — Sekmadienio vakarą (pagal Korėjos laiką pirmadienio rytą) Panmunjome prasidėjo tarp JT armijos ir komunistų pasikeitimas sergančiais ir sužeistais Korėjos karo belaisviais.

Chiango armijos likučiai Burmoje grįšią Formozon

Sėkmingas JAV tarpininkavimas

TAIPEH, Formoza. — Tautinės Kinijos užsienio reikalų ministras George Yeh pažadėjo JAV ambasadoriui Karl Rankin atitraukti Koumitango armijos likučius, dabar išstumtus iš Komunistinės Kinijos ir operuojančius kaimyninėje Burmoje.

Burma skundėsi Jungtinėms Tautoms, prašydama intervencijos. Jungtinės Valstybės buvo taip pat prašomos panaudoti savo įtaką, kad Chiang Kaishekas susitartų geru su Burmos vyriausybe dėl savųjų karių atitraukimo.

Invazijos atveju į Kiniją, ši armija būtų buvusi didelė parama. Kadangi Chiangas nutarė juos pargabenti į Formozą, tenka spręsti, kad visuotinės invazijos į komunistinę Kiniją dar greitai nebus.

P. Korėja turi 16 divizijų

Pasiryžusi kovoti kol laimės

TOKIJAS. — Padidėjus JV ginklų pristatymui, iš pietinių korėjiečių buvo galima sumobilizuoti ir apginkluoti dar dvi divizijas, praenša JT armijos vadovybė.

Tuo būdu dabar Korėjos fronte laiko komunistų antplūdį 225,000 pietinių korėjiečių. Jie yra pasiryžę kovoti iki pergalės, jei komunistai nesutiks geru atitraukti iš Korėjos.

Gen. M. Taylor, 8-tos armijos vadas, priminė, kad ne tik p. korėjiečiams bet ir amerikiečiams reikės dar ilgai pasilikti apsiginklavusiems, kol nebus garantuota ilgalaikė taika Korėjoje.

Nuo audros žuvo 19 amerikiečių

PADARYTA MILIJONINIŲ NUOSTOLIŲ PASĖLIAMS

ATLANTA, Ga. — Baisi pavasario audra perėjo per pietines valstybes ir padarė milijoniškų nuostolių Alabamoje, Arkansasoje ir Georgijoje.

Raudonojo Kryžiaus ligšiolinėmis žiniomis, žuvusiųjų žmonių skaičius pasiekė 19. Daugiau kaip 250 gyventojų sužeistas. Sugriauta daug pastatų. Ypač nukentėjo pasėliai. Nuostoliai skaičiuojami milijonais dolerių.

KONFISKAVO 36 SVARUS OPIUMO

PHOENIX, Ariz. — Narkotikų agentams pasisekė pagauti opiumo kontrabandininką, vieno baro savininką, Paul James Sutton, 39 m.

Policija konfiskavo 36½ sv. opiumo, verto \$146,500.

Tai yra pirmas konkretus susitarimas tarp kariaujančių pusių. Po to pradama optimistiškiau žiūrėti ir į paliaubų derybų rezultatus. JT armijos vyr. vadas gen. Clark, atvykęs į Pusaną, pastebėjo, kad jis tuo džiaugiasi, bet nesąs per daug optimistiškas derybų išvadomis.

Gražino į laisvę 100 JT karių

Pirmoji JT grąžintų belaisvių grupė susidėjo iš 25 pietinių korėjiečių. Jie buvo visi sunkiai sužeisti arba serga, negalį paeiti savo kojomis.

Antroji grupė buvo taip pat 25 amerikiečių, tarp jų 14 amerikiečių, 5 anglai, 2 turkai, 1 kanadietis, 1 pietų afrikietis, 1 filipinas ir 1 graikas.

Trečioji grupė buvo 16 amerikiečių, 7 anglai, 2 turkai, 6 reikėjo gabenti neštuvais.

Per pirmąją dieną buvo grąžinta 100 JT belaisvių, tarp jų 30 amerikiečių. Komunistams grąžinant kasdien po 100 belaisvių, visas skaičius, 605, bus grąžintas į laisvę iki ateinančio penktadienio. JT grąžins kasdien po 500 komunistų per dieną, iš viso daugiau kaip 600.

Susitarta dėl paliaubų derybų

Šeštadienį susitaukė kariaujančių šalių paliaubų delegacijų ryšininkai nutarė ateinančią šeštadienį, balandžio 25 d. susitikti visuotinėm derybom.

JT armijos ryšininkams vadovavo adm. Daniel, vedęs derybas dėl pasikeitimo sergančiais belaisviais. JT paliaubų delegacijos pirmininkas gen. Harrison siūlė per adm. Daniel pradėti visuotines derybas pora dienų anksčiau, ketvirtadienį, bet komunistų atstovas atsakė, kad jie negalį anksčiau kaip šeštadienį.

Pagavo admirolą už greitą plaukimą

NEW YORKAS. — JAV pakrančių apsaugos patuliai pagavo admirolą Roscoe Hiljenkrotter, 3-čios laivyno apygardos viršininką New Yorko priuosty.

Admirolas, bebandydamas naujus patulinius laivus, išvytė greitį iki 60 jūrmilių per valandą. Kadangi šiuose vandenyse maišosi daug prekinųjų laivų, pakrančių apsauga buvo priversta įsimaityti ir admirolą prilaikyti.

Bet vandenysse tiketas už greitą plaukimą taip greit neišrašomas kaip plentuos už važiavimą. Admirolas išsisuko, pasisadėdamas ateity kiek lėčiau nardyti su savo greitlaiviais.

Norvegias nušovė 340 banginių

OSLO, Norvegija. — 1953 m. banginių žvejybos Antarktikoj čempionas laikomas norvegias Finn Ellefsen.

Jis su elektrine harpūna nušovė 340 banginių (Sovietai grietai, kad jų banginių žvejai esą geresni ir už norvegus).

MŪSU MOKYKLA

ILINOJAUS LIETUVIŲ MOKYTOJŲ SĄJUNGOS PEDAGOGINIŠKIS SKYRIUS
Rodaguja Klevas Girvilas, 5208 So. Morgan St., tel. Boulevard 8-8611.

Nr. 24 CHICAGO, ILLINOIS 1953.IV.17

APIE ŽURNALĄ "AIDAI"

Praeitame MM numeryje buvo cituotas V. Čižionas straipsnis "Lietuviškoji ir mišrioji šeima tautinėje misijoje", ir tokio straipsnio buvimas žurnale tenka laikyti faktu, jog ir grynai pedagoginiai klausimai ten galima nagrinėti. Tas faktas bus pateisinimas ir čia duodamos to žurnalo recenzijos.

"Aidai" yra mėnesinis (be liepos ir rugpjūčio mėnesių) kultūros žurnalas, leidžiamas lietuvių vienuolių pranciškonų. Redaktorius yra Antanas Vaičiulaitis, su redakciniu Andriekaus, Girniaus ir Nyga-Niļiūno kolektyvu, ir meninę priežiūrą turi Telesforas Valius. Didelis formatas, geras popierius, pavienis numeris yra 48 pusl. sąsiuvinis. Nemaža iliustracijų ir skoningų užsklandų. Geras petito parinkimas ir pritaikymas ir gražūs antraščių įpavidalinimas. Žurnalo yra išleista jau 60 numerių, ir tai bus bene rimčiausias periodinis tremties leidinys.

Pats žurnalas nusako savo turinį taip: "Aidai" rūpestingai perteikia lietuvių mokslininkų, menininkų, rašytojų kūrybą ir gvildena visus svarbesnius visuomeninio gyvenimo klausimus". (2/58/ Nr. viršelis). Dabar neseniai pasirodžiusiam Nr. (balandžio mėn.) yra nemaža medžiagos apie Vydūną. Galima būtų buvę laukti, kad vienuolių katalikų spauda tą labai iš didžiūmos išsiskyrusį "klaidatikį" nutylės, nes tektų pripažinti,

jog Vydūnas, nors savo atskiros religijos ir nėra isteigęs, bent jos neišplėtęs, nukatalikėti yra padėjęs ne vienam jaunuoliui. Kaip bebūtų, "Aidai" Vydūną yra labai gražiai priėmę.

Kad žurnale yra didelis nuosimtis religijai ar su religija susijusių straipsnių, galima būtų aiškinti ir tuomi, jog ūnūnai rašymas yra tik dvasiškiui lengviau įmanomas, nes jis turi laiko ir yra materialiai ap rūpintas; pasauliečiui rašymas yra didelis pasiaukojimas, suprantamas tik tam, kas patvariai rašo. Kaip sakytą, ten bandoma apimti visus svarbesnius gyvenimo klausimus, ir tarsi visai vykusi atidoma. Mat, modernioji dvasiškių laikosi labai laisvų metodų, savo pastoracijos darbe, ir talkon imama raštai, kad tik jie, bent tiesiogiai, nekaltai prieš religiją. Toks metodas leidžia "Aidus" ateiti ir A. Merkeliui, ir Pr. Skardžiui, ir J. Blekaičiui, ir V. Čižionui, ir Pr. Naujokaičiui ir kitiems. Tokia tvarka teikia žurnalui gana orumo ir rimtumo.

Skirstant turinį kai kuriuose numeruose buvo dedamas ir skyrius *Religinis gyvenimas*, bet kitur to skyriaus jau nėra, ir religinio turinio straipsniai eina į bendrąją dalį. Gal čia norima suprasti, kad religija yra visame gyvenime, todėl ir religiniai straipsniai neturi būti išskiriami iš pasaulinių žodis *politika* turinio skirsty-

me kaž kodėl nevertojama. (Mažmožis krinta į akis: Turinį rašant viršelyje, skyriuje *Kūrybos Pasaulyje* yra poskyriai: literatūra, knygos ir žurnalai, menas, bet toliau taip pat poskyriais eina ir *Visuo-* *meninis gyvenimas*, ir *Pastabos*, ir tik *Iliustracijos* jau dėdama kaip naujas skyrius).

Kalbos atžvilgiu reikia prašyti "Aidus", kad savo reikalavimus pagriežtintų, arba žurnalo redakcija rastų būdų kalbos dalykiui išlyginti. Antai, Mazalaitė ("bėgianti per tvorą"), "kad būtų vadinamas pagal naują užsiėmimą". Šidlauskaitė ("Tėvas ir motina, pirmiau negu tokiais tampa, yra vyras ir žmona") prirašo neįmanomų kalbos dalykų. Ir Z. Ivinskis, ir net pati redakcija (1/57/ Nr. viršelyje) vartoja žodį *nutautėti*. Graži kalba yra J. Girniaus ("Žiurkių Kamerą"), J. Brazaičio, A. Merkelio, Pr. Skardžiaus; J. Girniaus stilius labai sužagaruotas. Atrodo, kad žymesnieji asmenys nesijaučia paroda savo raštuose kurių ydų, o redakcija jų darbus ima ir dėda netaisydamą, todėl ir pasidaro kalbos lyginimo trūkumas.

"Aidai" laikomi pirmieji kokybės žurnalai, ir tokia klaidą, kaip kalbos šlubavimas, jam nedera. Kaip galima pateisinti, kad rimtas žurnalas dėty prastos kalbos (kaip Šidlauskaitės!) straipsni? Kitą vertus, kaip išmoksintas rimtas asmuo gali leisti spausdinti straipsnį, jei nėra tikras, kad jo darbas ir kalbos atžvilgiu nėra be ydų?

MM norėtų, kad "Aidai" būtų geriausias mūsų žurnalas ir kalbos atžvilgiu ne tik trūkumus panaikytų, bet ir pasidarytų neabejotinai autoritetu.

TARYBINĖ VADOVĖLĖ PAVARČIUS

V. ČIŽIONAS

(Atkelta iš 23-jo "MM" Nr.)

Kaip matome, vos apie 24% visos skaitymų medžiagos (51 kūrinėlis iš 213) yra lietuviškos kilmės ir tautinio turinio. Visi kiti straipsniai, apskaičiuojant ir poezijos dalykai yra arba tarybinių lietuvių poetų sukurti (11 paskirų dalykų), arba negausūs, palyginti, netarybinių rusų rašytojų (L. Tolstojaus, K. Ušinskio, Manišo-Sibirjako, Gorbunovo - Posadovo, Dalio, Aksakovo ir Bogdanovo) kūrybos pavyzdėliai (iš viso jų 12), arba rusų tarybinių rašytojų ir pačių skaitymų knygų autorių specialiai rašyti dalykai. Pastarųjų persvara labai žymi, Tarybiniai rusų autoriai — nieko mums nesaką vardai: Mogiljovskaja, Osiejeva, Emeljanovas, Kononovas, Vsevoložskis, Neuschinas, Voronina ir pan. Jų kūrybos — eilėraščių, apsakymėlių — nėra jau taip daug, vos apie 13 dalykėlių.

Turinys, žinoma, persunktas "tarybine tikrove", bet jau specialiai mokyklos skaitymams rašytuose straipsneliuose, ypač vaizduojančiuose kultūrinę vaikų gyvenimo aplinką, tos "tikrovės" esama su dideliu kaupu. Tokių straipsnių knygelėje 33. Būdingesnės jų antraštės: Kas yra kolektyvas, Vaikai talka kolūkiui, Marija Melnikaitė, Aleksiejus Stachanovas, Eglutė (turinyje: Lenino atsilankymas vienos vaikų prieglaudos eglutėje), Svečiuose pas Staliną, Vaikai padėjo partizanams, Volodia Uljanovas ir pan. Paskutinis iš tos rūšies straipsnių yra "Mes atstovysime ir išpuosime Vilnių". Turinys: vaikas, grįžęs iš mokyklos, pasakoja savo namiškiams, ką girdėjęs iš mokytojų lūpų apie vokiečių niekšybes ir brutalumą, kaip vokiečiai bei atodairas naikinę Lietuvos miestus ir miestelius, kaip ypač nukentėjęs Vilnius, pagaliau, kad Vilnius būsiąs atstatytas ir išpuoštas taip, jog visa Tarybų Lietuvos liaudis gėrėsis ir didžiūsis savo šalies sostine. Viskas nusakyta bendrybėmis ir sūkiomis, jokių konkretumų, surišti su miesto pastatais ar prakties paminklais. Tiesa, virš straipsnio antraštės įdėtas grafikos būdu atvaizduotas Vilniaus miesto reginys — beveik vienintelis paveikslėlis su tikrai lietuvišku turiniu.

Visos gana gausios vadovėlio iliustracijos atliktos grafiškai. Būdinga, kad ir tuose paveikslėliuose, kur įžiūrims lietuviškas tekstas (vėliavose, mokyklų iškabose ir pan.), vaikai — berniukai vaizduojami diržais perjuostomis palaidinėmis ("rubaškomis") apvilkti, o ant galvų (ir mergaitės, žinoma) užsidėję beretes. Supraskime: Lietuvos vaikams peršama "made in Moscow" uniforma (nekalbame apie pionierius, kurių paveikslėliuose taip daug), ir jų galvutes kemšamas politinės propagandos jovalas.

Visą vadovėlio turinį užbaigia du himnai: Tarybų Sąjungos himnas (naujas, pokarinis, nebe Internacionalis) ir Lietuvos Tautinis Himnas (V. Kudirkos "Lietuva, tėvyne mūsų"). Žinoma, vadovėlyje apie Kudirką nė žodžio. Dabar jau girdime, kad ir Lietuvos TSR gavo naują himną, turbūt rašytą visąsąjunginio himno dvasioje. O "visasąjunginis" šitaip pradedamas:

Laisvųjų respublikų sąjunga
amžina,
Tvirčiausiai Didžiosios Rusijos
sukurta,
Tarybų mūsų sąjunga, visados
gyvuokl,
Vieninga, stipri, tautų valios
kurtai!
Sunkų turėjo uždavinį A.
Iešmanta, gavęs sudaryti šį
skaitymų vadovėlių antrąjį pra
džios mokslo metų vaikams!
Rašant vadovėlius vyresnie
siems vaikams tas uždavinys
dar sunkėja. Kolegai Iešman-

ta, jau žinomam kelių vadovėlių autoriui nepriklausomos Lietuvos laikais, mes, laisvame pasaulyje iškrikę lietuvi mokytojai, reiškiamė užuojautą. Ne jis, tai kuris kitas turėjo rašyti tokius vadovėlius, nes kiekvienam sąmonėje "švytėjo" Kazaganda, Kotlas, Magadanas, Sverdlovskas, visokie kanalai bei kasyklos, žodžiu — visa iki Kamčatkos praplėtėjusi "tėvyne".

Mokytojų rengimas ir jų teisinė padėtis būsimajame Lietuvos švietimo sistemoje

— tokios antraštės straipsni mokytojas V. Čižionas ruošia žurnalui *Lietuva*, kuris yra Laisvosios Europos Komiteto leidinys. Kiekvienam mokytojui tas straipsnis bus aktualus dėl savo turinio; jis būsiąs tiekiamas maždaug pagal šiaip sutvarkytą planą:

- Pirmas skyrius**
Mokytojų rengimas:
1. Nepriklausomoje Lietuvoje: a) mokytojų seminarijos, b) pedagoginiai institutai, c) universitetai.
2. Okupacijų metu.
3. Būsimajame Lietuvos švietimo sistemoje.

Antras skyrius
Mokytojų skyrimas ir atlyginimas.

Trečias skyrius
Mokytojų teisinė padėtis santykiuose su mokiniais tėvais:

1. Mokinų tėvų teisės mokyklinio auklėtojo srityje
2. Mokytojų apsauga nuo nekompetingų asmenų įžeidimų.
3. Valstybės arbitražas konfliktų atvejais.

Naupienėlis patarba visu
draugai užsirašyti NAUJENAS

LIETUVIŲ AUTOMOBILIŲ PREKYBA HARMONY MOTORS

Kviečiame visus, norinčius įsigyti automobilį, ar turinčius bet kokį kitą reiką, surišti su automobilizmu, atsilankyti pas mus. Čia rasite greitą, mandagų ir sąžiningą patarnavimą. Mes nuosirdžiai tikime, kad čia ne tik sutapsysite, bet ir įsigysite dailią, vertą sumokėtų pinigų. Pirksite pas savo žmones, kuriais galite daugiau pasitikėti. Kiekvienam reikale rasite taip naudingą ir nuosirdžią pagalbą. Mes išrupinsime nerokamai automobilių ir šoferio leidimus. Parduodame išimokėjimui prieinamesnėmis sąlygomis. Nemokančius — išmokinsime važtuoti. Taip pat jei norite perduoti savo automobilį, kreipkitės pas mus, mes jums už mažą atlyginimą jį parduosime.

HARMONY MOTORS

TOLIUŠ SLUTAS IR JONAS TALANDIS
5805-07 S. Western Ave. Tel. R.Epublic 7-6480

Lietuvių Krautuvėjų didelis pasirinkimas

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai, radijo, televizijos setai, baldai vaikūčiams.

ZEMOS KAINOS LENGVI ISMOKĖJIMAI TUOJAU PRISTATOMA

Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT FURNITURE CO., INC.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel: SEeley 3-4711
Krautuvė adaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

APSIZIŪRĖK IR TAUPYK SAUGIAI

STANDARD FEDERAL turtas virš \$35,000,000.00
Aisargos fondas 3,000,000.00

STANDARD FEDERAL yra Federal Savings and Loan Insurance Corp. ir Federal Home Loan Bank System narys.

Istaigos valandos: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro Trečdieniais visai neįrašoma.

JUSTIN MACKIEWICH
President and Manager

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141

Sekmadieni, balandžio mėn. 26 d. 4:30 v. popiet "BUBULIS IR DUNDULIS" ANTANO RŪKO linksmas 3 veiksmų nutikimas Vaidina Lietuvių Teatro aktoriai

Šeštadieni, balandžio 25 d. 7 v. vak. **ATGIMIMO SĄJŪDŽIO VAKARAS-KONCERTAS** Visiems parengimams groja BALIO PAKŠTO ORKESTRAS

SPECIALIAI MILIJONĄ DOLERIŲ

skiriame pirmiems morgiaims prieinamomis sąlygomis. Perkantieji ar statantieji namą, arba norintieji seną morgiai pakeisti pigesnėmis ir patogesnėmis sąlygomis — pasimatykite su mumis.

TAUPYKITE SAUGIAI IR PELNINGAI

Mes kviečiame lietuvius pasidėti savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association, kuri yra proporcionaliai viena iš smarkiausiai augančių taupymo istaigų visoje Chicagoj. Pas mus kiekvieno taupomai pinigai yra pilnai apdrausti iki \$10,000.00 by an Agency of the United States Government.

Chicago Savings suvirš 28 metai kaip saugiai ir pelningai teikia visiems teisinga ir mandagų patarnavimą.

MŪSŲ TURTAS SIEKIA VIRŠ VIENUOLIKOS MILIJONŲ DOLERIŲ (\$11,000,000.00)

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 So. Western Ave. CHICAGO Phone GROvehill 6-7575

JOHN PAKEL President

LIETUVIŠKA ISTAIGA

Valandos: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 4 val. pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečdieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 valandos po pietų.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus.
Tel.: YARds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 iki 9 val. Šeštadi. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir Sakmad, pagal susitarimą 4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill.

Įvairių ūrmų geriausias kokybės
Televizijos ir Radijo Aparatai
DIDELĖ NUOLAIDA
GARANTUOTA, ISSIMOKEJIMAI
DAINA TELEVISION
sales-service
3120S. Halsted - DA-6-6887

Perkraustome Baldus IR KITUS ĮVAIRIUS DAIKTUS rietoje ir iš tolimesnių distancijų
KOSTAS EIDUKONIS
6930 So. Talman Avenue
CHICAGO 29, ILL.
Tel.: GROvehill 6-7096

Pervežu baldus Chicagoje ir iš tolimesnių vietų.
TURIU ILGĄ PATYRIMĄ
Juožas Naujokaitis
6819 So. Rockwell St.
CHICAGO 29, ILL.
Phone WALbrook 5-9209
Netesilepus, skamb. LA 3-9754

Have a Beautiful Flower Bed This Year
GET YOUR BEDDING PLANTS AT OLYMPIC GREEN HOUSES
Potted Plants and Cut Flowers For All Occasions
HALSTED ST. AT 201st St.
Skyline 4-2950
CHICAGO HEIGHTS, ILL.

NUO UŽSISENEJUSIU, ATVIRU SKAUDZIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, AT VIRU ir SKAUDZIŲ ŽAIZDŲ, ir negali ramiai SEDETI ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežli ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą, senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekitė LEGULO Ointment. Jo gydymo o s ypatybės parengtinos jūsų skaudėjimui ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos' taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadintomas PSORIASIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos vadintomas "ATHLETIC FOOT", sustabdo džiūvimą odos ir perplūšimą tarpirpščiu. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gydymo nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perstamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra a parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.25. Pirkite vaistines Chicagoje ir aplinkinėse ir Milwaukee, Wisc., arba atsiųskite money orderį.
LEGULO, DEPT. J
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

ARBATA NUO ŠALČIO
Jeigu, gauni šaltį neį po kitam, kenti nem smagumas skausmą ir a ir nuostolius, paprastai šaltis yra bereikalinga bėda. ALEXANDER DRO ARBATA NUO ŠALČIO yra mūsų šaknų, seklių, žiedų, žievių ir žolių, ir jeigu tos arbatos kasdieną išsigertume, tai gal nei nežinotume kas šaltis yra, arba tas šaltis būtų lengvesnis perkėst. Ta arbata yra \$2.00 už pakeč, ir pristigiant į namus. O jeigu nori užimokėti paštoriu C. O. D., tai ta pati arbata \$2.30.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

DABAR! NAUJA
Formulė, Amerpol Tablets
parabot nuo skaudaus
ARTHRITIS ir REUMATIZMO

Pirma karta rasti džiūginti milijonia pasyralba Naujos, Savybinės formulės, vadinamos Amerpol. Ši įtarsi žalsva tabletė turi mažiausias skausmą pašalinant medžiagas karšči su Vitaminais B1 ir C. Ji pašalina raustų, išimusių sąnarių ir geliančių, sustingusių raumėnų skausmą beveik akimirksniu. Tai, neturint jokių žalingų kėntėjų, pareikalauk, kad vaistinėms išsakyti Amerpol šaudim, arba užsūskit \$4.00 už 100 tablečių (turi su summu ir pakavimu), arba \$15.00 už 500 tablečių — taupmenų suimti Amerpol, Dept. L, 2899 W. Augusta Blvd., Chicago 32, Ill.

SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE
Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO \$10,000
3% ANNUAL DIVIDEND
2555 West 47th St. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083
B.R. PIETKIEWICZ PRES.

Visame krašte žinomi perkonstruoti ir garantuoti **TELEVIZIJOS APARATAI**
Ekranai nuo 7 ligi 21 colio
Visi tipai nuo \$29.95

Atidaryta sekm. 10:00 ryto ligi 5:00 popiet Pirmadi. ir ketvirtadi. ligi 9:00 vak.
Rekordinis Išpardavimas
ŠALDYTUVAI aptinginti ligi \$29.95
SKALBIMO MASINOS aptingintos ligi \$19.95
žemiausiomis kainomis.
Mūsų dirbtuvė taiso visame mieste
STADIUM TELEVISION AND APPLIANCE CO.
1965 W. MADISON Taylor 9-3673

UŽEIKITE KIEKVIENĄ ALGOS DIENĄ!
Tik tie tikrai laimi taupymo programoje, kurie reguliariai pas mus ateina ir pasideda sutapas savo apdraustose sąskaitose. Jūs taip pat laimėsite atidarydami taupymo sąskaitą ir taupydami reguliariai. Pabandykite tai tuojau. Procentai mokami nuo mėnesio 1 dienos už tas sutapas, kurios į naujas ar jau turimas sąskaitas įnešamos ligi mėnesio 10 dienos.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAYmarket 1-2028

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečdieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

PETRUI KERPEI PRISIMINTI

(Jo mirties dešimtųjų metinių proga)

SĄŽININGUMO PAVYZDYS

Kaip "Teisinių žinių" Nr. 3 rašoma, š. m. balandžio mėn. 20 d. sukanka 10 metų, kai mirė adv. Petras Kerpė.

Sis tylus kuklus žemaitis minėtinas ne tik todėl, kad mirė kankinimo tirtimui Hitlerio koncentracijos stovykloje (kacete), bet ir todėl, kad visą savo amžių ištikimai tarnavo savo tautai, nenukrypdamas nuo tiesos ir teisingumo.

Nors nepriklausomos Lietuvos valdininkų tarpe buvo nemaža sąžiningų bei teisingų asmenų, bet Petras Kerpė neabejotinai buvo krikščioniškesnio sąžiningumo valdininkų tarpe. Ar jis buvo apskrities viršininkas, ar viceministeris, ar ministerijos juriskonsultas, ar pagaliau privačias bylas vedęs advokatas, — jis buvo vis toks pat sąžiningas ir tiesus.

BIBLIOGRAFINĖS ŽINIOS

Petras Kerpė gimė 1889 m. vasario 4 d. Juodupio kaime. Veiviržėnų par. Kretingos aps. Mokėsi Veiviržėnų pradžios mokykloje, Palangos progimnazijoje, Kauno gimnazijoje ir Maskvos universiteto teisių fakultete, kurį baigė 1917 metais.

Galvęs teisininko diplomą, nuėjo dirbti į Maskvos miesto savivaldybę. Bet ten nė vienerių metų neištarnavęs, grįžo į savo mylimąją žemaitiją. Tai buvo 1918 m. Tų metų rudenį pirmoji Nepriklausomos Lietuvos Ministrų Taryba (tuomet Ministrų Kabinetas) ėmė organizuoti valstybės valdininkų aparatą. Nors tautoje buvo daug entuziazmo statyti savo nepriklausomos valstybės rūmus, bet iš Rusijos grįžusiųjų tarpe buvo ir skeptikų, kurie abejojo, ar Lietuva išsilaikys nepriklausoma, todėl linko vėčiau palaukti ir pažiūrėti, kas bus, o ne skubėti stoti į Lietuvos valdininkus, kad nepakenkus galimai karjerai, jei Lietuvos šeiminkai bus ne patys lietuviai, bet svetimieji.

Netoks buvo Petras Kerpė. Kai tik Vokietija kapituliavo ir okupantai vokiečiai ėmė ruošti trauktis iš Lietuvos, Petras Kerpė, net negavęs formalaus paskyrimo (tuomet dėl visokių varžymų bei suirutės krašte buvo sunku susisiekti su centru), savo iniciatyva perėmė Vėžaičių Kreishaptnanno įstaigą. Vėliau ši įstaiga buvo perkelta į Kretingą ir Petras Kerpė formaliai paskirtas Kretingos Apskrities Viršininku.

Kai Steigiamojo Seimo patatyta Ministrų Taryba, toliau tęsdama Nepriklausomos Lietuvos Valstybės valdininkų aparato organizavimo bei gerinimo darbą, stengėsi pirmiausia gražiai susitvarkyti pačioj laikinojo sostinėj — Kaune, Vidaus Reikalų Ministerijai išrodė tinkamiausia pasikviesti į Kauną Petrą Kerpę apskrities viršininko pareigoms eiti, nes šis vyras buvo pavyzdینگas apskrities viršininkas.

Bet neilgai jam teko būti apskrities viršininku. Jis buvo dar reikalingesnis aukštesnėms pareigoms, ir tais pačiais, 1920 metais jis buvo pakeltas į Vidaus Reikalų Viceministerius. Tačiau P. Kerpė dėl savo kuklumo nemėgo šios aukštos vietos. 1923 m. jis iš viceministerio pareigų pasitraukė ir perėjo į advokatūrą. Tais pačiais metais jis buvo paskirtas Susisiekimo Ministerijos juriskonsultu, kur išbuvo iki paskutiniojo arešto. Būdamas Susisiekimo Ministerijos juriskonsultu, kurį laiką dėstė teisę Policijos Mokykloje, o vėliau Technikos Mokykloje.

MIRTIES PRIEŽASTYS

Nepriklausomos Lietuvos Susisiekimo Ministerija buvo didžiausia iš visų ministerijų.

Tilžės kalėjimo. Iš Tilžės kalėjimo P. Kerpė drauge su kitais 45 tos grupės lietuviais kaliniai buvo nugabentas į Karaliaučiaus kalėjimą, o iš čia į Marienburgo kalėjimą ir pagaliau į Stuthofo kaceta. Nei į pastarųjų dviejų kalėjimų, nei iš kaceto šeima laiškelių nebe-gavo.

P. Kerpė buvo nestiprios sveikatos. O kalėjimų ir kaceto maistas ir kitos sąlygos neabejotinai jo sveikatą smarkiai pablogino. Savo vargo kolegatai skatininkui M. Mackevičiui skundėsi skilvio negalvimu. Tačiau baisiausiai paveikė ir galutinai P. Kerpe palaužė žiaurūs žmonių kančių vaizdai kecete.

—Nenoriu gyventi, nenoriu viso to matyti, — sakęs Kerpė Mackevičiui.

Stanos "Yla savo" knygų "Žmonės ir žvėrys" ir kolega M. Mackevičius man raštam laiške sako, jog P. Kerpė buvo tvirtai įsitikinęs greita savo mirtimi. Greit jis ir mirė. Visą amžių dirbęs Lietuvai ir paskutinę savo gyvenimo valandą, matyti, galvojo apie kenčiančią Tėvynę, nes paskutinis jo tartas žodis buvo — Lietuva.

Savo žodžiais "nenoriu gyventi" jis pareiškė protestą tai pasibaigusiai neteisybei ir dangun šaukiančiam žiaurumui.

LIETUVIS PATRIOTAS

Nors P. Kerpė politikos dirvoj nebūvo pasireiškęs, bet savo pasaulėžiūrinius ir politinius įsitikinimus turėjo ir tvirtai jų laikėsi. Jau 1911 metais priklausė aušriniečių sąvairininkų ir dalyvavo jų suvažiavime Šiauliuose, atstovaudamas

PASKUTINIS BELAISVIŲ PATIKRINIMAS. — Armijos gydytojas paskutinį kartą tikrina sveikatą komunisto belaisvio Kojedo saloje prieš iškeliant jį laiveliu į žemyną.

Kauno gimnazijos aušriniečių organizacijai visą laiką.

kuopai. 1917 m. įsikūrus Santaros Partijai, kuri 1925 metais persiorganizavo į Ūkininkų Partiją, jis priklausė šiai or-

ganizacijai visą laiką. P. Kerpė paliko žmoną ir dukterį, o jo sūnus jau buvo miręs 1942 m. Vilniuje. Duktė Stasė Kerpė, dabar gydytoja,

Marijos Aukšt. Mokyklos parengimai

Praėjusį sekmadienį, 8 val. vakare, Marijos Aukštesnioji Mokykla turėjo savo metinį parengimą, kurio programą atliko mokyklos auklėtinės. Vieną pagrindinių vaidmenų turėjo auklėtinė Carol Ann Marek, gyvenanti 6028 S. Fairfield Ave. Programa bus kartojama rytoj, antradienį.

dirba ligoninėje New Yorke. Abi su motina gyvena New Yorke.

Prisimindami Petrą Kerpe, mes prisimename nuoširdų gilių lietuvių patriotą, taurų krikščioniško sąžiningumo žmogų. Jis mirė neteisybės ir žiauriausio smurto pragare. Jo kūnas sudegintas kaceto krosny, bet jo dvasia pasiliko su mumis. Ji mums ir būsimoms lietuvių kartoms sako ir sakys: būkite sąžiningi ir teisingi ir visa širdimi mylėkite savo Tėvynę Lietuvą.

R. Skipitis.

TELEVIZIJOS

Mažas paveikslas, už \$1995
10 colių paveikslas, už \$2995
12 colių paveikslas, už \$4995
20 colių paveikslas, už \$7295
Didelės Zenith console radijos, po \$1995
Didelės Philco console radijos, po \$1995
Radio Phonograph kombinacijos, po \$3995
Lengvais išmokėjimais Garantuotos.
Frank Kersis ir Paul Enzels

BUDRIKO T. V.
TAISYMO SKYRIUJE
3241 So. Halsted Street

17 AKMENŲ NAUJI LAIKRODELIAI

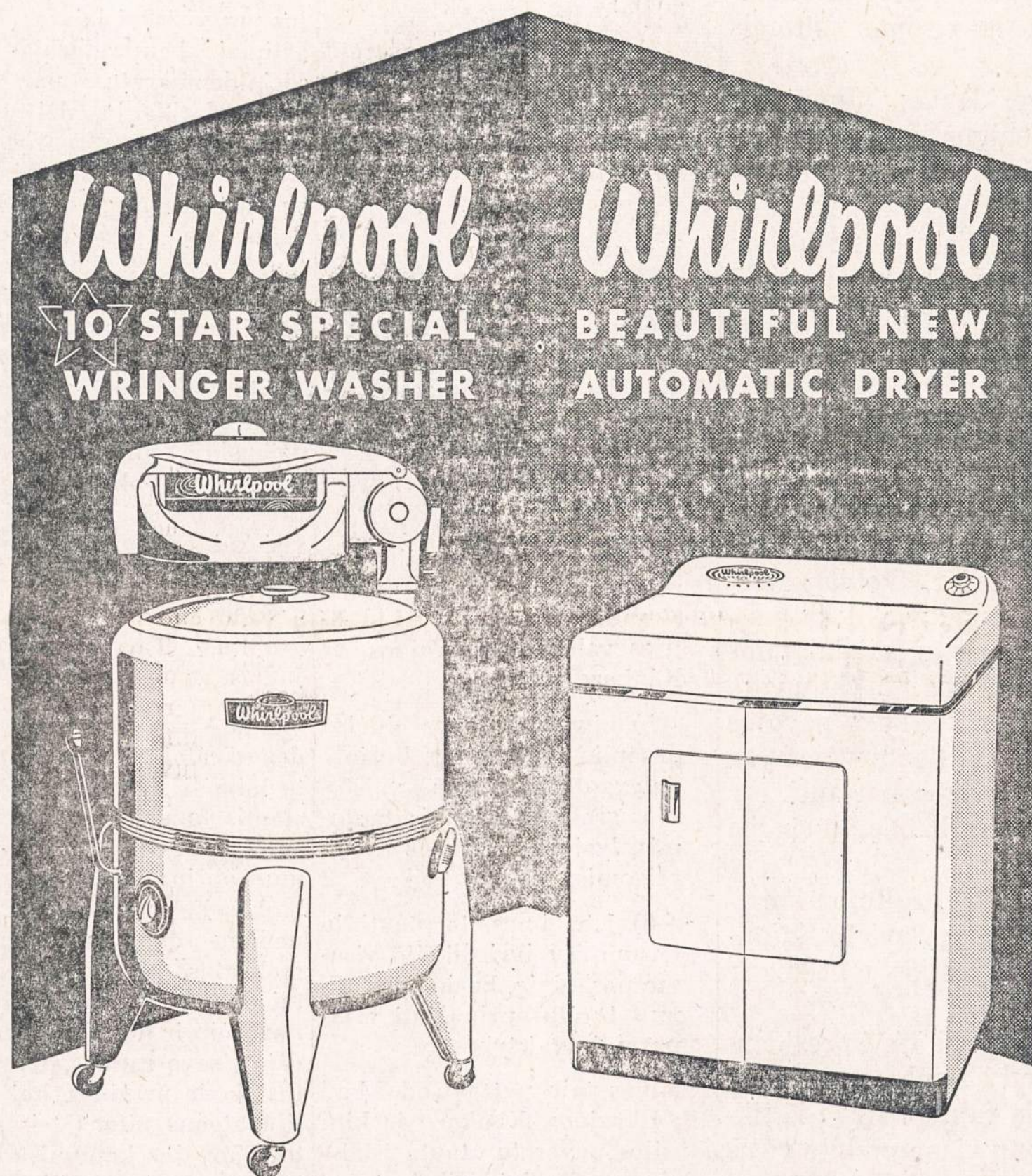
Importuoti iš Šveicarijos, parduodami po \$24.00 iki \$44.00
Rankiniai laikrodėliai, parduodami visus tikta! po \$14.50

Vieną dolerį tereikia įmokėti.

DAILIAI STILIUOTOS AMERIKOS ISDIRBYSTES DEŽUTĖS

- Kiekvienas laikrodėlis pilnai garantuotas, išbandytas.
- Pasirinkimas iš 100 skirtingų medų.
- 14 kt. gold moterims ir vyrams.
- Puikūs maži atraito laikrodėliai.
- Lady Embraceable laikrodėliai.
- Dailūs kalendoriniai laikrodėliai.
- Populiariški chronograph laikr.
- Moteriški pearl-set laikrodėliai.
- Vyriški ir moteriški dailiai atrodantys gold-filled dress laikrodėliai.
- Vyrų, moterų sport laikrodėliai.
- Moterų covered dial laikrodėliai.
- Gražūs, high dome crystals.
- Daugelis kitų žavėjančių ypatybių
- Kai kurių mažų kiekis ribotas.

THEY COST SO LITTLE

THEY GIVE YOU SO MUCH

- ★ **EXCLUSIVE SURGIFLOW ACTION**—total cleansing, yet so extra-gentle with clothes!
- ★ **TREMENDOUS TUB**—takes full, family-size 9-lb. wash easily. No twisting or tangling.
- ★ **AUTOMATIC TIMER**—times washing perfectly. Then rings bell to call you.
- ★ **EXTRA-POWERFUL MOTOR**
- ★ **CLOG-PROOF POWER DRAIN PUMP**
- ★ **OVER-SIZE, 8-POSITION WRINGER**
- ★ **FINGER-TOUCH WRINGER RELEASE**
- ★ **AUTOMATIC REVERSING DRAINBOARD**
- ★ **ROCK-RIGID STEEL CONSTRUCTION**
- ★ **ATTRACTIVE LOW-SKIRT DESIGN**

Whirlpool Dryer available in gas or electric models.

EXCLUSIVE THERMAFLOW ACTION. Creates the drying-est breeze ever... and puts it to work for you! Warm-air billows flow in perfect drying pattern for top efficiency.

PROTECTIVE TEMPERED HEAT. "Babies" your clothes while they dry, fluffy and wrinkle-free. Garments never come in contact with direct heat rays.

GENTLE SATIN-SMOOTH DRUM. Handles a 20-lb. load of wet clothes with greatest ease.

EXTRA-EFFICIENT FORCE-TOUCH OUTDOORS. Whirls away all lint and moisture to outdoors.

CABINET BEAUTY OF DESIGN. With lasting, lustrous LifeCoat Finish that protects dryer beauty through the years!

WHILE THEY LAST! SEE THESE WONDERFUL WHIRLPOOL VALUES!

You've never seen the equal of the Whirlpool 10-Star Special Wringer Washer—with its *deluxe* features and its unheard-of low price! And the great new Wonderful Whirlpool Dryer brings you the fastest, gentlest drying known at an all-time, rock bottom price. Buy both—DOUBLE your savings!

ARBET'S, INC.

2442 West 47th Street
1746 West 47th Street

Virginia 7-0700
Virginia 7-3377

Open Monday and Thursday Evenings

ADMIRAL AT LAKE SHORE ELECTRONICS

5 DOWN
SMALL WEEKLY PAYMENTS

DELIVERS THIS SET In Your Home
LOWEST PRICE IN HISTORY

ADMIRAL HISTORY

- ★ Admiral 21 T 208
- ★ Full Vision Picture
- ★ Plastic Cabinet

- ★ 16 Tuned Circuits
- ★ Base Optical
- ★ Tone Control

1953
GIANT 21" TELEVISION

NOW AT LAKE SHORE **\$219.50** Complete ONLY

FREE

- ★ INSTALLATION SERVICE AERIAL

- ★ DELIVERY FEDERAL TAX PARTS WARRANTY

LAKE SHORE ELECTRONICS

2731 Milwaukee Ave. Belmont 5-1040

Opposite Harding Theatre

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Bulova, Elgin, Longines, Benrus po \$27.50 ir aukščiau.

Budriko Jewelry Departmente

Jos. F. Budrik INCORPORATED

3241 So. Halsted Street

Prie "Naujienų" kai priprasi—darbą, žinią, —viską rasi.

3—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—MONDAY, APRIL 20, 1953

Subscription Rates: Chicago: \$9.00 per year in Canada, \$9.00 per year outside of Chicago, \$10.00 per year in Chicago. Uždavymų kaina: Metams - \$10.00, Pusei metų - \$5.50, Trims mėnesiams - \$3.00.

JAV Principai

Puikioje savo kalboje, pereitą ketvirtadienį, Washington, prezidentas Eisenhoweris išdėstė penkiuose posmuose principus, kuriais Jungtinės Amerikos Valstybės vadovausi savo užsienio politikoje.

"Viena, nė viena tauta pasikolyje negali laikoma — kaip tauta — priešiu, kadangi visa žmonija turi bendrą troškimą taikos, draugingumo ir teisingumo.

"Antra, nė vienos tautos saugumas ir gerovė negali būti pasiekti izoliacijoje, bet tik efektingame bendradarbiavime su kitomis tautomis.

"Trečia, bet kurios tautos teisė turėti tokio pavidalo valdžią ir ekonominę sistemą, kokia ji pasirenka, negali būti jai atimta.

"Ketvirta, bet kurios tautos kėsinimasi diktuoti kitoms tautoms jų valdžių formą yra nepateisinama.

"Penkta, tautos viltis turėti pastovią taiką negali būti tvirtai pagrįsta ginklavimosi lenktynėmis, bet tik teisingais santykiais ir doru susipratimu su visomis kitomis tautomis."

Šių principų šviesoje, sako prezidentas, Jungtinės Valstybės pasirinko sau kelią, pasibaigus karui, į pastovią taiką. Jos stengėsi pašalinti ginčus ir vaidus, siūlė sumažinti ir kontroliuoti apsiginklavimą, gydyti karą žaizdas, teikė pagalbą alkstantiems ir kenčiantiems skurdą.

Jungtinės Valstybės norėjo, kad visos tautos, atstausios savo sugriautą ūkį, tobulintų savo politinį gyvenimą ir naudotųsi savo laisvo darbo vaisiais.

SOVIETŲ KELIAS

Bet Sovietų Sąjungos valdžia pasirinko visai kitoki kelią.

Ji laikė milžinišką armiją, kurstė perversmus svetimose šalyse ir siekė valdyti kaimynines tautas. Jos tikslas buvo įgyti jėgos pirmenybę, nežiūrint, kokia kaina. Ji stengėsi užtikrinti saugumą sau, atimdama jį kitiems.

Šitos sovietų politikos vaisiai buvo tragiški laisvoms tautoms, bet nesuteikė laimės ir pačiai Sovietų Sąjungai. Nes laisvosios tautos, pagaliau, pamatė, koks pavojus joms gresia, ėmė ginkluotis ir vienytis. Šiandien jos yra pasiruošusios ginti savo laisvę ir, jei reikės, kariauti.

Dabar patys sovietų valdovai kenčia baimę, kurią jie stengėsi įdiegti kitiems.

Šitaip prez. Eisenhoweris išaiškino "šaltojo karo" priežastis ir pasekas, kviesdamas naująją Sovietų Sąjungos valdžią atsakyti nuo Stalino agresijos politikos ir pasukti į taikos kelią.

Maskvos spauda, trumpai atpasakojusi JAV prezidento kalbos turinį, pridėjo pastabą, kad Eisenhoweris kaltina Sovietų Sąjungą, bet "nepadauda faktų". Ar ji iš tikrųjų norėjo, kad prezidentas išdėstytų vieną po kito visus sovietų agresijos veiksmus, atliktus nuo to laiko, kai Stalinas susitarė su Hitleriu?

Kremlieras strategai geriau negu neapsimeta kvailiukais. Amerika ir visos pasaulis laukia jų aiškaus atsakymo.

Apžvalga

PABALTJO TAUTŲ ATEITIS

"ABN-Correspondence" kovo-balandžio numeris yra idėtas vieno J. Gytis straipsnis apie Pabaltijo Valstybes ir Rusiją. Jame rašoma apie imperialistinę Sovietų Rusijos politiką Lietuvos, Latvijos ir Estijos atžvilgiu, paskui svarstoma jų pavergtųjų šalių ateities klausimas. J. Gytis sako:

Kaip įrodo istorija, Baltijos valstybės negali savo įdėtas vieno J. Gytis straipsnis apie Pabaltijo Valstybes ir Rusiją. Jame rašoma apie imperialistinę Sovietų Rusijos politiką Lietuvos, Latvijos ir Estijos atžvilgiu, paskui svarstoma jų pavergtųjų šalių ateities klausimas. J. Gytis sako: Kaip įrodo istorija, Baltijos valstybės negali savo įdėtas vieno J. Gytis straipsnis apie Pabaltijo Valstybes ir Rusiją. Jame rašoma apie imperialistinę Sovietų Rusijos politiką Lietuvos, Latvijos ir Estijos atžvilgiu, paskui svarstoma jų pavergtųjų šalių ateities klausimas. J. Gytis sako:

1) visų Rusijos pavergtųjų tautų išlaisvinimas ir Rusijos valstybės apribojimas etnografinėmis rusų tautos sienomis;

2) pilna Ukrainos valstybės nepriklausomybė;

3) įsteigimas nepriklausomų valstybių tų visų tautų, kurias paverė Rusija, kaip baltgudžių, kazokų, totorių, turkestanų, gruzinų, armėnų, azerbaidžanų ir t. t. — atseit, visų tautų, įjungtų į dabartinę S. S. R. S.;

4) laisva kooperacija, paremta tautų sutartimis, tarp Skandinavijos valstybių, Baltijos valstybių, Ukrainos ir Kaukazo;

5) įgyvendinimas idėjos pasaulio federacijos, kurioje dalyvautų Baltijos valstybės, greta su kitomis tautomis, lygiomis teisėmis ir pareigomis;

6) įsteigimas tarptautinio teismo su jurisdikcija visame pasaulyje, kurio sprendimus turėtų pripažinti visos pasaulio valstybės.

Mums taip pat atrodo, kad tik Ukrainos, Kaukazo ir kitų Rusijos pavergtųjų tautų išlaisvinimas pilnai užtikrintas saugumą Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybei. Be šitos sąjungos joms visada grėsėtu pavojus iš rusų imperializmo.

Graibosi po orą

Prūseika, rašydama "Vilny" apie Vak. Vokietijos kancelerio Adenauerio lankymąsi Amerikoje rašo:

"Vakarų Vokietijos kancelieris Adenaueris švilpauja daug laimėjęs Washington. Bet jo vaterlande prieš jį kyla vis didesnė opozicija. Štai, Ruhro srities angliakasiai išsirenka į savo darbo tarybas didžiąją socialdemokratų ir komunistų (!—J. V.). Adenauerio partija mažumoj. Prieš ją eina ne tik socialdemokratų ir komunistai, bet ir neutralistai."

Toliau Prūseika griebiasi visiems žinomos "pranašystės":

"Adenaueris gali pralaimėti būsimojuose nacionaliuose rinkimuose."

Šis jo šių pastabų kyšo noras įtikinti savo skaitytojus, kad lyg tarp socialdemokratų ir komunistų Vak. Vokietijoje būtų sudarytas blokas arba mažų mažiausia artimiausiu bendradarbiaujama. O tai jau yra didžiausia netiesa.

Vakarų Vokietijos socialdemokratų yra stiprūs. Bet jie kartu yra ir pakankamai sąmoningi, kad dėtysi su komunistais. Profesinės organizacijos yra visiškai laisvos, bet jos artimai bendradarbiauja su socialdemokratų partija. Ir bendradarbiauja dėl to, kad socialdemokratų programa jiems yra priimtinausia iš visų partijų programų. Bet didžiausias Prūseikos nepasitenkinimui tenka priminti, kad V. Vokietijos darbininkų sąjungos jau visiškai baigia apsisvalyti nuo Vak. Vokietijoje esančių komunistų nuobyrų. Taigi, nežiūrint didžiųjų komunistų pastangų įlįsti į V. Vok. profesines sąjungas, jie iš tos organizacijos visiškai baigiami išsluoti. Jeigu Prūseikai dar neišlūki, tegul jį parašo, kokiuos gi komunistus Ruhro srities angliakasiai išsirenka į darbo tarybas.

Kad Vak. Vokietijoje socialdemokratų gali kiekvienam metu laimėti rinkimus, nėra paslaptis tam, kas yra bent kiek su Vokietijos politiniu gyvenimu apsi pažinęs. Adenauerio blokas balsų surenka labai nedaug daugiau už socialdemokratų, bet socialdemokratų okupacijos meto sąlygomis nenorėjo ir nesiekė paimti valdžią ir savo rankas. Tikra politinė kova prasidės, kai Vokietija atgaus pilnas teises. Tik toje kovoje komunistai jokių šansų neturės. Socialdemokratų jėgas pademonstruoja ir tas faktas, kad jie per paskutiniuosius rinkimus katalikiškoje Bavarijoje tik truputį pasispūdė ir išėjo stipriausia par-

RAUDONŲJŲ FRONTO ORGANIZACIJOS

Yra paskelbtas sąrašas raudonųjų organizacijų, esančių JAV. Čia tik kelias brožais noriu apie jas pakalbėti.

Viename pamflete jų randame sužymėtą didelį skaičių įvairiais pavadinimais. Iš pačių vardu negalima pažinti ar numanyti organizacijų veikimo. Vienos atrodo lyg ekonominės, kitos prekybinės, o dalis rūpinantis mokyklų reikalais. Yra eilė ir politinių. Tokių mokyklų, klubų, komitetų, laikraščių ir kitokiais vardais besivadinančių organizacijų JAV yra per 750.

Nors daugelio jų pavadinimai skamba "šventai", bet jie nieko nepasako apie organizacijos praeitį, jos darbus.

Šis 750 raudonųjų organizacijų sąrašas JA Valstybės yra sudarytas ne JAV vyriausiojo prokuroro, bet atskirų valstybių komitetų.

Sąraše, šalia tautiniais graikų, suomių, lenkų, negrų, žydų vardais pasivadintųjų organizacijų, randame ir lietuvių: šiame negarbingame sąraše pažymėtos šios lietuviškos organizacijos: Association of Lithuanian Workers, taip pat Lithuanian Women's Workers (Massachusetts). Nežinia, kiek šios lietuviškos organizacijos yra išpareigojusios, kiek jos yra įtraukusios lietuvių į šį negarbingą frontą. Tas organizacijos sąrašą įtraukė Massachusetts House Committee on Un-American Activities. Gal šios organizacijos tik aukomis savo narius išnaudoja. Gaila tų lietuvių, kurie kartais gal ir patys nežino, kaip yra raudonųjų išnaudojami piktiems tikslams.

Is toliau stebint, neretai neturime, kad tokios organizacijos knisasi po demokratinės tija. Kitose valstybėse jų šansai tikrai nėra mažesni. Taigi, čia nėra jokia "pranašystė", kad Adenaueris gali pralaimėti rinkimus. Bet jei jis juos pralaimės, tai jau tikrai ne komunistams. Dėl to Prūseika gali būti visiškai ramus. Tai Prūseikai visiškai neklūduys, kaip tai musėi, tupėjusiai ant jaučio rago, pasakyti: "ir mes arėme". Bet Vakarų Vokietijoje to nebūs. Socialdemokratų puikiai pažįsta komunistus iš jų darbėlių Rytinėje Vokietijoje. Jie niekada nepamirš 7000 savo funkcionierių, kuriuos ligi 1948 metų pradžios komunistai išžudė Rytų Vokietijoje. Perdidelis kraujo griovys ir programos skirtumas skiria Vokietijų socialdemokratų nuo komunistų, kad net ir Prūseikėlis galėtų sapnuoti apie bet kokį jų tarpe bendradarbiavimą. J. Veversys.

Laiškas Redakcijai

Gerbiamasis p. Redaktorium, pastruoju metu lietuvių spaudoje talpinami rašiniai, kuriuose neteisėtai ir neigiamai aprašomi buvusieji Lietuvoje teismai, jų darbas ir paskiri teisininkai. Neteisingsiomis žiniomis naudojasi Lietuvos priešai savajai propagandai ir tuo būdu kenkia Lietuvos išlaisvinimo kovai.

Nevengiama spaudoje puldinėti taip pat lietuvių Teisinių Draugijos veikėjai. Jų veikla šališkai ir gana piktoškai apibūdinama. Kartais vartojami spaudoje neįprasti išsireiškimai. "Naujienu" bendradarbis p. J. Klauseikis pakartotinai užsiūpola "Teisinių žinias" š. m. kovo mėn. 27 d. rašinyje "Neįprastas atsiveikinsiu" cituoja "Lietuvos Teisinių" redaktoriaus p. J. Gliudžio žodžius dėl ko sustojo ejęs "Lietuvos Teisinių" redaktoriaus p. J. Klauseikis, bet straipsnį baigia šitokiu sakiniu:

"Tos poniaivos į teisinių spaudos istoriją daug įpajino Chicagoje pradėtos leisti lengvo turinio "Teisinių žinios".

Šiuo sakiniu norima skaitytoją įtikinti, kad "Teisinių žinios" sudarė tokią poniaivą, kurioje "Lietuvos Teisinių" negalėjo išsipainioti ir sustojo. Aliuzija per d'ėm neteisinga. "Teisinių žinios" ne tik nekenkė "Lietuvos Teisinių", ne tik jo darbo nepajinojo bei netrukdė, bet kelias atvejais šiam leidiniui gražiai pasitaravo.

Is viso teisinių sapaudos klausimus būtų daug lengviau aiškintis, jeigu p. J. Klauseikis nepresidengtų slapyvardė, bet pasirašintų tikrąją savo pavardę.

Reiškiame pagarbą P. Jokubka L. Smalkytas J. Tulkaitis "Teisinių žinių" Redakcija.

Roosevelt College sukaktis

Viena jauniausių Chicago aukštųjų mokyklų Roosevelt College praėjusį penktadienį atšventė savo 8 metų gyvavimo sukaktį. Kolegija laikosi iš aukų ir pašalpų, kurias jai nuolat teikia dvi darbininkų profesinės sąjungos ir 12 individualių asmenų. Is viso 7000 asmenų yra suaukoję kolegijai apie \$1,740,000. Šiuo metu mokykla yra išmokėjusi visas skolas, kurios susidarė, peraknt savo reikalams seną "Auditorium Hotel" pastatą. Mokykla tuo žymi, kad savo auklėtiniams skiepija demokratinus principus, paneigdamą bet kokius rasinius ar kilmės skirtumus.

J. J. P.

DR. P. G. LUOMONS

ŠIAURĖS AMERIKOS PIETVAKARIAI

(Tęsinys)

Tretysis Sequoia medžių yra pavadintas The Boole Tree. Šis žmogus, Boole, buvo miško kirtėjų pirmininkas (foremanas). Tas žmogus pasigailėjo šio medžio, ir nedavė darbininkams jo nukirsti, paskui tą medį pavadino jo vardu. Tai yra nerėgėtai puikus medis. Jisai yra 268 pėdų aukščio, 112 pėdų apimties, o iš kamieno galėtum išpauiti 479,688 pėdas lentų.

Vadinamasai Grizzly Giant (amžių sargas) nėra taip labai aukštas, bet jisai yra baisiai gauruotas ir šakotas, daug sykių perkūno trunkytas, daugytas ir baisiai daug kartų apdegintas. Kai kurios jo šakos kiek apžiūvusios, bet šis senis vis tiek nepasiduoda mirčiai, jokiems užgauliojimams ir kancionms. Jis gyvena ir laikosi su visais kitais. Galimas daiktas, kad jisai yra seniausias medis visame Sequoia nacionaliniame parke. Žmonės mėgsta apie šį senį susispiesti. Jisai yra 209 pėdų aukščio, 96 pėdų kamieno apimtis ir iš jo kamieno būtų galima išpauiti 367,000 pėdų lentų.

Aukščiausiai suminėti medžiai yra didžiausi medžiai Sequoia ir Yosemite parkuose. Jie dažnai yra imami šių didžiųjų Sequoia gigantų pavyzdžiais. Šiuose parkuose yra daug medžių, kurių kamienų skersmuo yra 20 — 25 pėdų, o kai kurių aukštis yra didesnis už aukščiausiai minėtų garsiųjų medžių aukštį.

Kitas samprotavimas įvertinti dideliame medžiui — tai medžio aukštis. Pacifiko pakrantės raudonmedžiai, Sequoia sempervirens, yra tikrai aukšti medžiai. Daug šių medžių yra beveik apie šimtą pėdų aukštesni už Sequoia giganta Sierros kalnuose. Aš jau minėjau aukštąjį Founders Tree, kuris yra 364 pėdų aukščio. Bet yra sakoma, kad kai kurie Pacifiko pakrantės raudonmedžiai yra 375 pėdų aukščio. Tai beveik yra negalima žmogui išvaizduoti tokį aukštį medžių — jisai pats turi jį pamatyti.

Vis tiek ir šie pakrantės raudonmedžiai išauga iki 20 ir 22 pėdų kamieno skersmens. Is didesniųjų šių medžių galima išpauiti apie 300,000 pėdų lentų. Daugelis šių pakrantės raudonmedžių patiekia nuo 100,000 iki 200,000 pėdų lentų.

Kiti raudonmedžių apibūdinimai

Sequoia giganta raudonmedžiai Sierra Nevada kalnuose dažnai kai kurių yra apibūdinami vyriškais medžiais — karaliais.

Šių medžių kamienai, liemenys, yra stori, nepaprastai tiesūs, gražiai ir puikiai raudoni. Jų viršūnės, jų karūnos, puikiai išsiplėčia, kas duoda jiems esminį išsidūmą. Jie tikrai atrodo giems — tikrai vyriški.

Pacifiko pakrantės raudonmedžiai, Sequoia sempervirens, yra aukšti, bet jie yra labiau apsišakoję. Jų šakos yra ilgos, nutysusios, nusilenkusios žemyn, lyg tai jaunuolių marčių vedybinės sukios. Šie medžiai rodos netik atsirėmę vienas kito laikosi, bet vėl lyg tai rodos būriai jaunu merginų, apsikabinusios aplink savo pečius rankomis, kužda ar kokius sekretus viena kitai pasakoja. Tikrai šie medžiai imponuoja moterišką lytį — tikrą moterį. Žiūrint į vieną šių medžių, rodos, negali vengti matyti ir kitų medžių. Jie labai glaudžiai tankiai vienas prie kito auga.

Taip pat šie medžiai skyriasi vienas nuo kito savųjų lapų arba spyglių sudėtimi. Sequoia sempervirens spygliai labai yra panašūs į paprastą vadinamojo "hemlock" — eglės spyglius. Is centralinės šakutės plokščiai į abi puses, kaip paprastų šaknų, spygliai išsikiša. Sequoia giganta lapas atrodo kaip pūtinčelis iš mažyčių, smailių aštrių lapelių apie paprastą pašėlo storumo. Daug glaudžiai suaugusių tokių pūtinčių sudaro puikias savo rūšies šluotukes. Lapelių smailumai yra aštrūs. Jaunųjų medelių pūtinčelis, lapeliai, yra gerokai

laibesnės.

Raudonmedžių atsparumas

Kiekvienas gyvas padaras — ar jis būtų gyvulijos kilmės, kaip žmogus ir karyė, ar augmenijos, botanikos kilmės, kaip medis ar žolė — turi savąjį gyvybingumui priešų. Gal nėra gyvo padaro, kuris nesirgtų; nėra gal gyvo padaro, kurio kiti gyvūnai, parazitai, neapniktų, jo nenaikintų. Taip ir medžiai turi ligų, taip sakant, serga. Juos ir vabzdžiai užpuolė tiesiogiai čia, ir parazitai, ir pelėsiai juos apnikė naikina. Dažnai yra keliamas klausimas, kodėl raudonmedžiai taip ilgai gyvena. Is plačių studijų ir patyrimų apie šiuos medžius mokslininkai, botanikai galop gavo atsakymą — tai tų medžių nepaprastas imunitetas ir atsparumas ligoms ir parazitams. Daugelį medžių užpuola visokių rūšių vabzdžiai ir juos čia, naikina, bet ne raudonmedžius. Daugelį medžių apnikia parazitai, kurie čiulpia tų medžių sultis ir taip juos naikina, bet ne raudonmedžius. Daug medžių ir kitokios augmenijos yra apsaugdinama įvairių rūšių pelėsiais, bet raudonmedžiai ir tiems nepasiduoda.

Kas gi tai per ypatybę, kad tie medžiai turi tokį didelį imunitetą ir atsparumą? Mes visi gerai žinome, kad kai kurių medžių luobas yra vartojamas odai dažyti, kaip tai paprastojo "hemlock" luobas

kai kurių eglų, ir kitų medžių luobas turi vadinamąjį teningą chemikalą, tai savos rūšies dažas, kuriuo nudažo odą. Kaip tik raudonmedžiai ir turi savo luobe daug šio chemikalo, tenino, kuris, matyti, jiems teikia tą nepaprastą imunitetą ir atsparumą ligoms ir parazitams. Ne tik, kad šis chemikalas apsauguoja tuos medžius dar jiems gyviems beesant, bet ir tuos, kurie jau guli ant žemės ir tie nepėva. Yra nuvirtus ir išgulėjusius ant žemės 350 metų, bet dar nesupuvusių.

Štai vienas raudonmedis guli beveik visas įsmigęs į žemę. Kadaisė, prieš šimtmečius, trys "hemlock", eglės, pradėjo augti to pavirtusio medžio viršuje. Šiandien tie trys medžiai laiko apžergę savo didelėmis ir storomis šaknimis to mirusiojo kamieną, kuris dar tebėra nesupuvęs. Tų trijų eglų amžiai yra 235, 250 ir 340 metų.

Kitas didelis šių medžių priešas yra žaibas. Kadangi jie yra nepaprastai aukšti, tai liucių metu žaibas juos dažnai padega. O kad tie medžiai turi labai storą luobą, tai ta aplinkybė sudaro ugniaukurį gaisrui išdegti. Vaikščioldamas tarp raudonmedžių, matysi daug tų medžių baisesį apdegusių. Prie kelmo, daug jų turi didelės įdegusias angas. Kai kurių jų visa šerdis, visos vidurys išdegęs. Vienas tokių medžių yra vadinamas Teleskopo Medis. (Bus daugiau)

ANTANAS SKĖMA

DRAMOS KONKURSO ISTORIJA

Ižanginis žodis

Kai Clevelando Kultūros Fondas paskelbė dramos veikalų konkursą, buvau sujaučintas šiuo didžiai sveikintinu žygiu. Dramaturgija mažiausiai prisimenama mūsų literatūrinėje veikloje. Šis konkurso paskelbimas įtikino mane, kad mūsų už lietuvišką literatūrą dažnai lemia ne metais vilkinamas posėdžiaujančių snobų nerūtingas plepėjimas, o kovingas, spontaniškas ir organizuotas sambūris, kuris iš ledlaužis sutraško ledus, kai kiti bando tą ledą suskaldyti guminėmis batų kulnėmis. Mano pagarba ir dėkingumas Clevelando K. Fondo tebėra pirmysčiai, nors konkurso sprendėjai šį kilnų reikalą gerokai sujaukė.

Konkurse dalyvavau pirmą kartą gyvenime. Pasiūniau du veikalus: dramą "Pabudimas" ir pjesę "Vienas ir kiti". Laimėjau pirmą premiją už "Pabudimą". Tačiau, kartu su sveikinimo telegramomis ir laiškais atklydo gandas, kad buvau laimėjęs ir antrąją premiją ir, kad šį faktą juri komisija užslėpė naujai apsisprendama. Tada kreipiausi į Clevelando L. K. F. oficialųjį asmenį, prašydamas prisijusti man L. K. F. dramos veikalų konkurso komisijos posėdžio protokolo nuorašą. Nuorašą gavau. Su šiuo nuorašu ir prasideda divertismentas, kurį ir patiekiu skaitytojui. Tesusipažįsta jis su konkurso virtuve ir mano nenoru būti L. R. D. pirmininko B. Babrausko ir L. R. D. Valdybos ir juri komisijos nario A. Barono "kvietimo suokalbiumi" ir grasinančiai šantažinių laišku auka. Pirmiausiai, tesusipažįsta skaitytojas su oficialiąja medžiaga ir, vėliau, susidūręs savo nuomone, tepasiskaito mano komentarus.

Oficialioji medžiaga

1. PROTOKOLO NUORAŠAS

Nuorašas

Lietuvių Kultūros Fondo Dramos Veikalų Komisijos Posėdžio

PROTOKOLAS, 1953, 2. 1.

Posėdis įvyko 1953 m. vasario m. 1 dieną Čičagoje rez. St. Pilkos bute. Posėdyje dalyvavo: A. Augustinavičienė (L. K. F. atstovė), St. Pilka ir V. Valiukas (teatro atstovai), A. Baronas ir St. Tamulaitis (Rašytojų Draugijos atstovai). Posėdžio pirmininke vienbalsiai išrinkta A. Augustinavičienė, sekretoriumi — St. Tamulaitis.

Konstatuota, kad šiam Kultūros Fondo surengtam konkursui atsiųsta viso 23 veikalai.

Svarstytinai objektas, tinkamais 1-jai ir 2-trajai premijai gauti, posėdyje komisijos narių pasiūlyti tik šie kūriniai:

- 1. Ozkabardžio Kanarėlė
2. Pesimisto Ponios Žydrienės Bendrabutis
3. Pažįstamo Pabudimas
4. Vijoklio Sugrįžimas
5. Paliamono Karaliums Mindaugas
6. Žvaigždikio Paskutinė Viltis
7. Laimučio Svetimojo Geresnė
8. Nijolės Vienas ir Kiti.

Po ilgesnių svarstymų ir diskusijų balsavimo keliu prieita tokių rezultatai:

1-mąją premiją 500 dol. vienbalsiai nutarta skirti Pažįstamam už trijų veiksnių dramą Pabudimas, o antrąją premiją balsų dauguma nutarta duoti Nijolei už Vienas ir Kiti. Čia pat patikrinus uždaramame voke esančias autorių pavardes, paaiškėjo, kad ir Pažįstamas ir Nijolė yra tas pats rašytojas A. Skėma.

Kadangi einant bendra konkursų tradicija tas pats autorius dviejų premijų vienu kartu negali gauti, — iš naujo buvo aptartas 2-trajai premijai tinkamas veikalas. Po ilgesnio pasitarimo balsavimo keliu esant dviem prieš ir trims už nutarta antrąją premiją skirti Pesimistui už pjesę "Ponios Žydrienės Bendrabutis". Atidarius voką paaiškėjo, jog Pesimisto slapyvardė pasirašęs yra St. Laucius. Tad galutinai komisijos ir buvo nuspręsta:

1-moji premija skiriama A. Skėmai už "Pabudimą" ir 2-troji premija skiriama St. Lauciumi už "Ponios Žydrienės Bendrabutį".

Be to, komisijai atrodė ypatingo dėmesio verti dar šie dramos veikalai: Ozkabardžio Kanarėlė, Nijolės Vienas ir Kiti, Vijoklio Sugrįžimas, Žvaigždikio Paskutinė Viltis.

(Pasirašė) A. Augustinavičienė
St. Pilka
V. Valiukas
A. Baronas
St. Tamulaitis
Nuorašas tikras:
Jonas F. Daugėla
Valdybos sekretorius.

2. Gavęs protokolo nuorašą, pasiūniau oficialius laiškus L. R. D. pirmininkui B. Babrauskui ir L. K. F. dramos veikalų konkurso komisijos pirmininkei A. Augustinavičienei (deja, nepasilikau nuorašų, todėl cituoju iš atminties. Laiškų originalus gavėjai gali viešai paskelbti). A. Augustinavičienei pareiškiau, kad man nežinoma toji bendra konkursų tradicija, pagal kurią vienas autorius dviejų premijų gauti negali. Prašiau jos išsamiau mane painformuoti tuo reikalu. Pareiškiau savo nuomonę, pagal kurią, konkurso slaptas pobūdis išskiria autoriaus pavarę ir lemia vien patiektojo veikalo kokybę. Pažymėjau pirmąjį sprendimo pakeitimo neteisėtumą ir prašiau, kad padarytasis pirmojo sprendimo pakeitimas būtų aitašytas. Panašaus turinio laišką pasirašiau ir B. Babrauskui, kreipdamasis į jį, kaip į savo šefą ir prašydamas šitame reikale man padėti.

3. A. Augustinavičienės laiškas.

4. B. Babrausko laiškas

Clevelandas. 4—III—1953.

Didžiai Gerbiamas Pone skėma,

Tamsta į mane kreipėsi, kaip į dramos konkurso vertinimo komisijos pirmininkę, prašydamas daryti pastangų atšaukti komisijos sprendimą ir jau paskirtą rašytojui Lauciumi II premiją skirti Tamstai.

Atsakydama Tamstai, Pone skėma, galiu tik patvirtinti, kad dramos konkurso komisijos sprendimas buvo padarytas ne tiksliai vadovaujantis gera valia, sąžiningumu bei giliai objektyviu svarstymu, bet jis buvo padarytas ir laikantis visų formalinių reikalavimų. Aš buvau Kultūros Fondo valdybos įgaliota ne tik atstovauti organizaciją paime konkurso sprendime, bet taip pat ir nuspręsti jau komisijos posėdyje eventualiai išskylančius neaiškumus.

Posėdžio pradžioje (prieš veikalų vertinimą) vienbalsiai komisijos buvo nutarta I ir II premijos neskiirti vienam autoriui, jeigu tai paaiškėtų vokus atidarius.

Šitai kaip tik ir įvyko. Dar kartą noriu pabrėžti Tamstai, kad esu įsitikinusi moraliniu bei formaliniu vertinimo komisijos sprendimo teisingumu ir nemanau savo nuomonės pakeisti.

Tamsta gerbiantį

A. Augustinavičienė.

P. S. Premijos įteikimo klausimu Tamsta informuos Kultūros Fondo valdybos sekretorius.

Su sveikinimais A.

LIETUVIŲ RASYTOJŲ DRAUGIJA Lithuanian Writers' Association 1953. III. 26

Antanui Skėmai 189 No. 5th St., Brooklyn 11, N. Y. Malonus Kolega,

Atsakydamas į Jūsų laišką, turiu pareikšti LKF Dramos konkurso LRD atstovų LRD Valdybai pateiktą pranešimą, kuriame pasakyta, jog Juri Komisijos iš anksto, dar nenusprendus premijų skyrimo ir, aišku, neaplečus vokų, buvo nutarta tam pačiam asmeniui dviejų premijų neskiirti.

Jeigu nuostatuose kas įsakmiai neparūpėta, komisija paprastai nusistato ir nusprendžia pati, ir tai galutinai. Būna net principinių dalykų, kuriuos komisija ne kartą savaip nulemia, nors nuostatuose tokio atvejo nenumatyta, pavyzdžiui: užuot išrinkusi pagal nuostatus vieną ar du geriausius rankraščius, komisija visiškai neįrenka, ir premija tuo būdu niekam nepaskiriama. Net ir kolektyvinis visų konkurso dalyvių protestas sprendimo, aišku, nepakeistų.

Žymiai nemalonesnis dalykas yra pasiekęs LRD Valdybą, būtent, skundas, kad neteisėtai paskirta premija už "Afbudimą", kadangi to veikalo įteikimu viešai pažeistas konkurso slaptumas. Skundo žodžiais, tie patys žmonės, kurie dalyvavo Skėmai skaitant tą patį veikalą, dabar, būdami Juri komisijoje, tarsi nutylėjo. LRD Valdyba tą dalyką turėtų atiduoti Garbės Teismui, kuris komisijos narius už sąmoningą nutylėjimą geriausių atveju papiektų, o premijos skyrimą už minėtą

M. ŠILEIKIS — Vinco Krėvės knygos viršelis

veikalą greičiausiai anuliuotų ir diskvalifikuotų jo autorių, įteikusį veikalą slaptos konkurso komisijai, kurios kai kurie nariai net viešai (!) yra dalyvavę, autoriui jį skaitant.

Jeigu LRD Valdyba šį dalyką ryžosi nutylėti, tai tik dėlto, kad nekiltų viešas literatūrinis skandalas, kuris ypač nemaloniai atestuotų lietuvių tremtinį rašytojų senųjų Amerikos lietuvių-kultūrininkų akyse.

Su kolegiškais linkėjimais Ben. Babrauskas, LRD Pirmininkas.

Nuorašas Ald. Augustinavičienei L. Kultūros Fondo Pirmininkei

Oficialiosios medžiagos komentarai

Komentuodamas oficialiąją medžiagą, vadovavusiuos vien konkurso protokolu ir konkurso sąlygomis paskelbtomis laikraščiuose, nes laiškas įneša naujų ir prieštaraujančių aspektų. B. Babrausko "oficialusis" ir A. Barono "privatusis" laiškas verčia suabejoti ir "sąžiningumu" ir "gera valia" ir "formaliniams reikalavimams" ir "giliu objektyvumu".

1. Konkurso sąlygose neparūpėta, kad vienas autorius negali gauti dviejų premijų. Juri komisijos protokole neparūpėta, kad, iš anksto, dar nenusprendus premijų skyrimo ir, aišku, neaplečus vokų, buvo nutarta tam pačiam asmeniui dviejų premijų neskiirti. Bendra konkursų tradicija išrašyta po vokų atplėšimo. Deja, šitos "tradicijos" kilmė man taip ir nebuvo paaiškinta. Jos vietoje pakeistas tas "iš anksto" sutarimas neskiirti, kurį formaliai galima palaikyti ir vėlesniu. Kadangi slaptos pobūdžio konkursuose lemia veikalas, o ne autorius, tai antrosios premijos anuliuojama tebelai kau neteisėtai.

2. Kai sprendimas klaidingas — jis pagimdo klaidingus padarinius. Pjesė "Vienas ir Kiti" laimėjusi antrąją premiją, pakliūvo tik į rekomenduotinių veikalų skaičių ir atsidūrė tarp 3-tios ir 6-tos vietos. Lyg šachmatų turnyrė pasidalino taškais su kitais.

3. Juri komisija nepaskelbė šių pakeitimų viešai ir, tuo būdu, nuskrėdė moraliai ir A. Skėmą ir St. Lauciumi (atsėit, pastarasis kolega gavo antrąją premiją vien palankių jam aplinkybių dėka).

4. Protokole esama neaiškumų. Jame pažymėta, kad "Pabudimas" laimėjo vienbalsiai, "Ponios Žydrienės Bendrabutis" dviem prieš ir trims už, o anuliuotasis "Vienas ir kiti" balsų dauguma. Kokia balsų dauguma — neparūpėta.

Pusiau oficialiosios medžiagos komentarai

B. Babrausko laiškas laikytinas tik pusiau oficialiu. Po ilgo tylėjimo jis ir LRD Valdyba staiga iškiša naują aspektą, būtent, "Pabudimo" neslaptumą. B. Babrauskas iškiša kažkieno "skundą". Garbės Teismą, "pasiryžimą nutylėti". Būtų galima į šiuos "naujadarus" ir neatsakyti, nes protokole ir konkurso sąlygose apie tai nė žodelio. Tačiau iš "naujadarų" išplaukia B. Babrausko ir visos Valdybos ryžtingas bailumas.

Veikalo slaptumas — reliatyvi sąvoka. Labai dažnai rankraščiai paskaitomi vienas, keliems ar keliolikai. Be abejo, gali

būti išimtis, bet jų gali ir nebūti. Todėl slaptuose konkursuose belieka slaptas pobūdis. Atseit, veikalas turi būti nespauzdintas, rankraštyje, ir pasirašytas slapyvardė (kas L. K. Fondo paskelbtose sąlygose ir pažymėta). Kiekvieno juri komisijos nario sąžinei paliekamas atiduotinas balsas už veikalą, nes autorius pavardė nekontroliuojama. Nevykę B. Babrausko pavyzdžiai. Jei juri komisija neranda gero veikalo, tai ji ir neskiuria premijos. Čia neparšlenkiama su jokiais nuostatais. Iš blogų veikalų neišrenkamas geriausias.

Ta pačia proga pareiškiau, kad "Pabudimas" nėra "Paskutinis Tardymas", kaip to nori B. Babrauskas ir Valdyba. "Pabudimas" skiriasi ir visos eilės scenų pertvarkymu, ir personažų skirtingu apšvietimu, ir visiškai nauja veikalo idėja.

Žinoma, kad juri komisijos nariai galėjo būti ir kitos nuomonės. Bet, tada reikėjo atplėšti voką ir, paduotojui adresu, gražinti man "Pabudimą", nurodant jo netinkamumo konkursui motyvus. Tada būtų ir kita šneka. Tačiau, šiuo atveju, mano nuomone, juri komisija pasielgė teisingai ir keista, kad jie teisingumo neišlaikė iki galo.

B. Babrauskas iškiša Garbės Teismą. Kokį? — tenka paklausti. Jei Rašytojų Draugijos Garbės Teismą, tai jis nėra kompetentingas šį reikalą spręsti, nes trys juri komisijos nariai (A. Augustinavičienė, St. Pilka, V. Valiukas) nepriklauso L. Rašytojų Draugijai.

B. Babrauskas iš anksto spėja toje teismo sprendimą (žiūr. jo laiške: "papeiktų", "anuliuotų", "diskvalifikuotų"). Neįėjau ir Garbės Teismas priklauso Babrauskų šeimynai, kaip ankstyvesnės juri komisijos? B. Babrauskui ypatingai rūpi "senųjų Amerikos lietuvių kultūrininkų akys". Man lygiai rūpi ir "senųjų" ir "naujųjų" Amerikos lietuvių kultūrininkų akys. Ir neperdaug žaviuosiu nutylėjimu.

Man suprantamas B. Babrausko ir Coronas nukreipti dėmesį į "Pabudimą". Gelbėtis reikia. Labai abejoju, ar tas visas tariamojo "neslaptumo" klausimas būtų iškilęs, jei nebūčiau užprotestavęs dėl "Vienas ir Kiti" anuliuojimo. Man labai suprantamas "kvietimas suokalbiumi" ir "bajmė skandalo". Tačiau aš šlykščiausiu šitokių manęs nužeminimu (atsėit, tyliai džiaukis neteisėtai gavęs pinigų). Ir man neįauku būti Draugijoje, kuriai vadovauja šitokia valdyba su B. Babrausku priešaky. Todėl iš LRD išstoju.

Neoficialioji medžiaga

A. Barono laiškas 1953. II. 21

Malonus Kolega,

Jeigu kas per langą būtų įmetęs granatą nebūčiau labiau nustebęs, kaip nustebau kai pas LRD pirmininką Babrauską pamatėu Jūsų reikalavimą pinigų, kurie skirti antrajai premijai. Būdamas komisijoj žiūrėčiau ne formalumų, kaip Jūs dabar, bet literatūros ir esmės. Jeigu to būtumėte nežūrėję Jūs būtumėte negavę jokios premijos. Ir tai vos per plauką neįvyko. Kaip žinote Pabudimas ar Paskutinis Tardymas buvo daug kartų skaitytas bei jo skaitymas aptartas Drauge ir kaip absoliučiai neslaptas turėjo būti tuoj iš svarstymų išbrauktas. Bet kadangi mes nebuvo nei pedantai, nei biurokratai, o Pabudimas

KAI MUZIKAI RAŠO...

Mano mamytė gražiai skambino fortepionu gražius dalykus — "Baltasias akacijas". "Tu nepalik manęs", "Vėją kafesantane" ir kitokius. Nuo tų laikų (buvau tada labai maža mokinukė) mėgstu muziką.

Buvau ir Andriaus Kuprevičiaus koncerte. Jis skambino visai kitokius dalykus, negu mano mama. Tačiau man patiko nei kiek ne mažiau, nes aš dabar jau ne maža mokinukė, o su pretenzijomis į damas. Svarbu, kad patiko ne man vienai. Visa salė žavėjosi, Muzikai ir nemuzikai, jaunieji ir senieji. Jaunimas aistringiau plojo, senimas mažiau. Kiekvienas buvo patenkintas ir didžiavosi, kad lietuviai turi tokią asmenybę muzikos pasaulyje, kuri imponuoja ne tik mums, bet ir kitataučiams.

S. m. "Margučio" 3 nr. dirigentas A. Kučėnas 60-je eilučių mėgina tą koncertą aptarti. Gal būt, galima Andriaus Kuprevičiaus koncertą aptarti ir 60-čia eilučių, nes tai priklauso tik nuo sugebėjimo išreikšti. Bet šiame aptarime aš, gal būt, kaip tik pretendentė į damas, nesuigaudau.

A. Kučėnas rašo: "A. Kuprevičius geba autoriaus-kompozitoriaus idėjas jautriai perteikti, jo muzikos mintis mąstyti ir jausmus pajusti". Ir tame pačiame skirsnelyje toliau: "...jis muzikos kūrinių savaip permasto, pagal save perteikia klausytojams."

Tai kaip dabar suprasti? Ar Andrius Kuprevičius perteikia klausytojams autoriaus-kompozitoriaus idėjas ir jausmus, ar tik, savaip permastęs kūrinių, jį pagal save, pagal savo asmenybę perteikia klausytojams? Nes ir mano mama sakydavo, kad yra dvejų rūšių muzikos interpretuotojų: tokių, kurie interpretuodami kuria, ir tokių, kurie tik techniškai kito kūrinių atlieka. Prie kurių dabar priskirti Andrių Kuprevičių?

Jeigu tik man vienai šis reikalas yra parūpęs, palikime taip, kaip dabar, bet jeigu ir daugiau asmenų yra suklaidinti, nesuigaudančių, gal kas nors imtų ir paaiškinti, kaip čia iš teisybės yra.

Marytė Žickutė.

buvo geriausias, po gero pasikalbėjimo nutarėme rizikuoti ir aš uždėjau sakinį: Kilus ginčui spaudod aš kaip senas, gincytis mėgstas nenuauklėlis tą reikalą apginčiau. Iš stiliaus buvo aišku, kad konkurse dalyvauja tie patys autoriai su keliais veikalais. (Vienas atsiuntė keturis) Kadangi visi dalykai išskyrus Pabudimą, buvo mažai vienas pro kitą prasikišą, nebuvo aišku kas laimės jei Pabudimas, kaip neslaptas, bus nesvarstomas. Nenorėta abi premijas atiduoti nei Lauciumi nei kam kitam. Todėl prieš posėdį ir buvo įnešta pataisa, kad tam pačiam autoriui neatiduoti abiejų premijų, ir tuo pačiu nepalikti be jokios premijos kitų lygių veikalų, kas pagaliau, nei literatūrai, nei dramai, nei rašytojams nei visuomenei nebūtų į sveikatą. Už vadinamą Vienas ir kiti yra geresnis Žydrienės bendrabutis ir Kanarėlė, kadangi jie nėra parašyti grafomanų labai mėgstamom temom, t. y. apie bolševikus ir partizanus. Tema neapsprendžia kūrinių vertės, bet aktualiai ir įgysta todėl reikia gero talento jau išvystyti, kas su Pabudimu arba P. Tardymu Jums pavyko neblogai. Žodžiu psichologiškai jau nebelabai buvo galima skirti už Vienas ir Kiti antros premijos todėl, kad abi temos labai standartinės, bet po ilgo pasitarimo buvo nutarta atiduoti V. ir kitiems, kad apsiriботi nuo priekaištų ir būtų galima atkirsti, jog nėra ko reikėti už Paskutinį Tardymą, nes Skėma vistiek būtų laimėjęs. Atplėšus Nijolės voką niekas nenustebo, nes dar be stiliaus buvo aišku, kad ir šis veikalas Jūs, iš padarytą ranka pataisų, nes Jūs rašysena lengva atskirti. Todėl buvo garsiai apsidžiaugta, kad taip įvyko ir kita premija buvo paskirta nestandartinės temos veikalui. Ir mes labai džiaugiamės, kad Pabudimo neeliminavom iš konkurso, nes šiaip ar taip veikalas buvo už visus geresnis ir gal net, kaip laimėjusį premiją, negėda išversti į kitas kalbas. Suprantu Jūsų ambiciją, bet nesuprantu kaip galite būti toks neapdairus, suprantu, kad apie savo veikalus gerai galvojate (tai autoriaus pareiga) bet nesuprantu, kad nežinote jog jei autorius savo kūrinių vertina pažymiu keturi, tai kitas vertins pažymiu du, atseit, norint žinoti kito asmens nuomonę reikia iš savo nuomonės ištraukti kvadratinę šaknį.

(Tęsinys rytoj)

IS LIETUVIU GYVENIMO

Iš SLA 134 Moterų kuopos veiklos

Balandžio mėnesio susirinkimas buvo gan gyvas ir įdomus iškeltais naujais klausimais, kurie kol kas palieka paslaptį.

Buvusio "Bunco" rengimo komisijos narė p. H. Čižauskienė pateikė išsamų pranešimą, kuris gausiais apdovanojimais buvo primtas, nes tikrai ankščiau minimo vakaro rengėjos p. Eva Kuchinskienė, Petronėlė Senulis, Helen Čižauskienė, Juzefa Gulbinienė ir Mikalina Baronienė parodė nepaprastą darbštumą ir sumanumą, kuriuo buvo laimėtas didelis moralinis ir medžiaginis pasisekimas.

Mūsų širdinga padėka

Šiuo reiškiamą širdingą padėką laikraščiams: "Naujienoms", "Tėvynei" ir "Sandarai", taip pat radio valandų vedėjoms p. Sofijai Barcus ir Lilijai Vanagaitienei už mūsų rengimo garsinimus.

Širdingai dėkojame gerb. p. Janui, Hardware krautuvės savininkui, 2817 W. 63rd St., ir visoms narėms, aukojusioms gražias ir vertingas dovanas, kurios davė žymių pajamų ir sudarė galimybes apdovanoti atvykusius. Taip pat nuosirdi mūsų padėka visiems atvykusiems ir negalėjusiems atvykti, kurie mus gausiai parėmė.

Dėkojame visoms rengimo komisijos narėms, — kvietimų platinėjoms — čempionėms: p. P. Senulienei, p. E. Kuchinskienėi, p. M. Viščulienėi, p. H. Čižauskienėi, p. E. Markičiūnei ir kitoms mūsų narėms, o ypač gerb. p. Elzbietai Rudauskienei (svetainės savininkei) už tokią didelę ir nuosirdžią auką, p. Sofijai Kaleckienei — už daug gražių dovanų stalams, p. Marijai Chensky už skanų gėrimėlių ir visoms kitoms, be kurių nuosirdaus prisidėjimo visais pasisekimais būtų neįmanomas. Dėkojame darbininkėms, ypač gerb. p. Monikai Stanaitienei, neseniai mūsų kuopon įstojusiai, bet jau pasižymėjusiai vikrumu ir nuosirdžiu darbštumu, p. Juzefai Kuchins, p. S. Ladigai, p. M. Viščulienėi, p. O. Biežienei

Atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarus. Sekmadieniais iki 5 val. vakare.

NERA GERESNĖS TELEVIZIJOS T. V. UŽ BETKOKIĄ KAINĄ

1953 metų aukštos rūšies kabinetas, viduriniai (chassis), tubos garantuotas vienus metus. Didelis 21 colio console.

Retail reguliari kaina \$299.50
Wholesale ir nuolaida \$100.00

Jūs mokėsite tik \$199.50 su viskuo

Lengvas išmokėjimais, imokant tik \$10 rankpinigių, dar gausite dovaną priedu \$25 vertės. Tikrai per šią savaitę.

TEL. CALumet 5-7237
JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted Street
6-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
—MONDAY, APRIL 20, 1953

ir visoms kitoms, maloniai svečius vaišiniusioms, dainomis bei draugiškumu palaikiusioms maloniai ir linksma nuotaiką. Dar kartą reiškiamą mūsų gilią, nuosirdžią padėką visiems mieliesiems svečiams — viešnioms ir visoms narėms, kurios bent kokių nors būdu prisidėjo prie minėto rengimo pasisekimo.

SLA 134-tos Moterų Kuopos Valdyba

DAILĖS PARODA PRATESTA

TIK ligi ketvirtadienio 10 val. vakaro. Atidarymo laikas pakeistas, dabar paroda atidara nuo 3 val. po pietų iki 10 val. vakaro.

Pirktus paveikslus jų savininkai gali atsitiimti nuo pirmadienio 3 val. po pietų. Buvo paskelbta, kad lietuvių dailės paroda Maria High School patalpose bus pratesta 10 dienų,—buvo klaida.

Nėra priežiūros

1351 W. 16th St. lietuvių Charlio Arliūno name gyvena dvi meksikiečių ir dvi lietuvių šeimos. Lietuvių šeimos turi mažus vaikučius. Meksikiečių J. Martin šeima laiko neprižiūstus du šunis, kurių vienas yra piktas ir lietuvių 2½ metų berniuką kelis kartus yra partrėkęs. Buvo iškviesta Chicago policija, bet tik nusijuokė. Turėtų jį tai atkreipti dėmesį Sanitarinio Distrikto pareigūnai ir pavojingų šunų savininkus sutvarkyti. J. Gaigalas

Gegužės Pirmajai artėjant

Kasmet Gegužės Pirmąją Chicago Socialdemokratų Sąjungos 4-ji suvažiavimas minėjimas, kurio metu pabrėžiamas šios šventės tarptautiškumas ir jos reikšmė.

Gegužės Pirmosios šventės tarptautinis pobūdis pirmą kartą užakcentuotas Socialistų Internacionale Paryžiuje 1889 metais. Pagrindinis to meto šūkis buvo kova už darbo valandų sutrumpinimą. Darbininkų išnaudojimas, verčiant juos dirbti neribotą darbo valandas už mažą atlyginimą, mažamečių samdymas ir kita tais laikais buvo praktikuojamas visose šalyse. Tad suvažiavę socialistai nutarė kovai su darbdaviais suteikti tarptautinį pobūdį, paskelbiant kovą už 8 darbo valandų dieną visuose kraštuose. Darbininkų šventė įvesta gegužės 1 dieną.

Visų šalių darbininkai, kur tik jie buvo susioriginavę, šią šventę sutiko labai palankiai. Darbininkų organizacijos leido atsišaukimus, rengė masinius susirinkimus, demonstracijas gatvėse. Visas judėjimas buvo pašvęstas kovai už 8 darbo valandų dieną. Kova buvo sunki, bet nemažai ir atsiekta. Jeigu palyginsime šią dieną darbininkų būkle su anų laikų skurdū ir išnaudojimu, tai pamatysime didelį skirtumą. Buvę pramonės vergai ir beteisiai baudžiamininkai šiandien dirba įstatymais nustatyta laika ir dėl savo organizuotumo sėkmingai toliau kovoja už savo teises.

Šiandien beveik visose pasaulio šalyse darbininkai turi išskirtoje 8 valandų darbo dieną ir per profesines sąjungas turi galimybių pasiūsti savo atstovus net į kongresą bei valdžios vykdomuosius organus. Tai, kas šiandien atsiekta, yra pačių darbininkų nuopelnas. Gegužės Pirmoji yra darbininkų pergalės šventė. K. J.

Kas NAUJIENŲ nėra lietuš. Dar ne pilnai apsišvietęs, O NAUJIENŲ tiesos žodis tikrą kelią jiems parodys.

Skaitykite "N-nas" Garsinkitės "N-nose"

Anglijos karalienė Elizabeth II inspektuoja Windsor pilies, Londono, sargybą.

Čia matyti Miami Airlines DC-3 lėktuvo, kuris dėl sniego pūgos nukrito prie Sellaek, Wash., griūvėsiui. Iš skridusių juo 25 keleivių šeši, jų tarpe pilotas, užsimušė, o 19 buvo sužeistų.

ATENTATAS PRIEŠ PERONĄ. — Argentinos diktatoriui Juan D. Peron kalbant i šimtatūkstantine minia, apie 400 pėdų nuo jo sprogo dvi bombos, kurios užmušė 6 ir sužeidė 92 žmones. Peron'as išliko nepalietas.

Trūkumai našlaičių namuose

Tą pačią dieną, kaip ir Haber Corp., kilęs gaisras našlaičių namuose, 1655 N. Washtenaw Ave., kur sudegė du mažamečiai įnamiai, paskatino sveikatos organus ištirti našlaičių namų reikalus ir parodė, kad toje srityje jaučiami dideli nedatekliai. Apie 5,000 Chicago našlaičių, kurie gyvena prieglaudose, nėra pakankamai aprūpinami, kenčia sanitarinius trūkumus, blogai maitinami ir t. t. 15 metų našlaičių globai vadovavusi Miss Marion Crane pareiškė, kad gubernatoriaus Stratton administracija ne tik pakankamai nesirūpinanti našlaičių namais, bet stengiasi jiems skirtus fondus karpyti ir tuo būdu nukentia kūdikių globa. Našlaičiai, kurių dauguma liko be globos, mirus arba susirgus tėvams, turi gyventi, nei reikiamos sanitarinės priežiūros, nei priešgaisrinės apsaugos neturintuose namuose.

Paliko nuliūdę: dukrė Ona Daigis, Zentas Stanislovas, antikė Valerija, giminiams Antanas Šmitaitis ir šeima, Cleveland, Ohio, Lietuvoje liko brolis Jonas Vasiliauskas ir šeima, daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Priklausė prie SLA 109 kp. Kūnas pašarvotas Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Ave. Trečiadienį, bal. 22 d. bus lydimas iš koplyčios i Nekalto Prasidėjimo Pan. Šv. parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Antano Vasiliausko giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Dukrė, Zentas, Anukė.

JOIN NOW!
Contact your local Civil Defense Director or (local Civil Defense phone and address) or write to:
Ground Observer Corps, U. S. Air Force, Washington 25, D. C.

SPORTO KRONIKA

Gediminas Blūdžius, Chicago LSK Perkūno krepšininkas išvyko į JAV armiją. Jis Chicago lietuvių sportinėje veikloje reikšėsi jau keletą metų ir savo sportiniais pasiekimais, ypač krepšinio srityje, buvo geriausias vietos sportininkų tarpe.

—Illinois Universitete Urbanoje studentų tarpusavio futbolo (soccer) varžybose 5 lietuviai žaidžia už Europos (ją sudaro iš Europos atvykę studentai) kontinento futbolo komandą. Čia pažymi R. Dirvenskis, V. Germanas K. Ripskis ir kt.

—Algimantas Avizienis ir Kazys Ripskis Illinois Universitete Urbanoje stalo teniso varžybose eina be pralaimėjimų. Atrodo, jie ir čia užims pirmąsias vietas kaip ankščiau šio universiteto skryjuje Navy Pier'e.

—Rytas Babickas ir Algirdas Bakaitis vadovauja Illinois U-to liet. mišriai tinklinio komandai, kuri gana stipriai laikosi.

—Gegužės 2 d. Chicagoje bus pravestos apygardinės lietuvių stalo teniso pirmenybės. E.

Stalo teniso pirmenybės

Vidurinių Rytų Sporto Apygardos pranešimas Nr. 2. Vidurinių Rytų Sporto Apygardos vadovybė praneša, kad 1952—53 metų sezono apygardos stalo teniso pirmenybės įvyks gegužės 2—3 dienomis Chicagoje. Pagal susitarimą pirmenybės yra pavestos surengti Chicago LSK Gintarui.

Programoj: vyrų komandinės (komanda iš 3 asmenų), moterų komandinės (komanda 2 asmenų), vyrų vieneto, moterų vieneto, vyrų dvejeta, moterų dvejeta ir mišraus dvejeta varžybos.

Pirmenybių dalyvių skaičius neribotas. Dalyvauti gali visi lietuviai sportininkai, gyvena apygardos ribose ir turintieji Vyr. FASK sportininko registracijos kortelę. Eventuali atveju kortelę bus galima įsigyti pirmenybių metu. Komandinės varžybose klubai gali išstatyti neribotą skaičių komandų. Vientetų ir dvejetų varžybose gali dalyvauti ir sporto klubams nepriklausą asmenys, tačiau kiekvieno atveju privalo turėti Vyr. FASK sportininko registracijos kortelę. Komandinėse varžybose gali dalyvauti tik Vyr. FASK užsiregistravę sporto klubai.

Dalyvių registracija vyksta iki balandžio 30 d. šiuo adresu: J. Solitinas, 2450 W. 59th St., Chicago 29, Ill.

Smulkesnės informacijos suteiks pirmenybių rengėjai — Gintaras. V. R. S. Apygarda

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

CHICAGO LIET. SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, balandžio 22 d., 7:30 val. vakare, Hollywood sve-tainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai narės kviečiami gausiai dalyvauti, nes yra labai svarbių reikalų aptarti. K. Kazlauskas, rašt.

PETER SHIDLOW (SHIDLAW)
Gyveno 4059 S. Campbell Av.
Mirė 1953 m. balandžio 17 d. 6:00 val. vakare, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Mažeikių apskr., Lauzuvos parap., Zopelių kaime. Amerikoje išgyveno 23 metus. Paliko nuliūdę: sesuo Alice Tam, jos vyras Waino iš Brooklyn, N. Y., artimi giminės Charles Karpus ir jo šeima, daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio kopl., 4330 So. California Ave. Antradienį, balandžio 21 d., 9:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios i Lietuvių Tautines kapines i

Visi a. a. Peter Shidlow giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Sesuo, jos Vyras, Giminės ir Draugai. Laic. Direkt. John F. Eudeikis, tel. YArds 7-1741.

ANTANAS VASILIAUSKAS
3414 W. 37th Pl., Chicago, Ill.
Mirė 1953 m. balandžio 18 d. 1:15 val. po pietų, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Vabalninkų parapijoje. Amerikoje išgyveno 45 metus. Paliko nuliūdę: dukrė Ona Daigis, Zentas Stanislovas, antikė Valerija, giminiams Antanas Šmitaitis ir šeima, Cleveland, Ohio, Lietuvoje liko brolis Jonas Vasiliauskas ir šeima, daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Priklausė prie SLA 109 kp. Kūnas pašarvotas Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Ave. Trečiadienį, bal. 22 d. bus lydimas iš koplyčios i Nekalto Prasidėjimo Pan. Šv. parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Antano Vasiliausko giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Dukrė, Zentas, Anukė.

"NAUJIENŲ" NAUJAS TELEFONAS

HAymarket 1-6100
URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotu-vė m s, Papuošimams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINYČIA
Gražiausias gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuviams ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valk doje Gražiausias Gėlės ir Vainikai. Reikalė pasaukite: atvyksim i jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

LIUDESIO VALANDOJ
Saukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tema, kurie gyvena kitose miesto dalyse raudime koplyčias arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-0142 • HEMlock 4-2644 • TOWnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Bishop 7-9719
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711
ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-8572
GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911
LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
Virginia 7-6672 PULLman 5-1270
LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone COmmodore 4-2228
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

SKAUTYBEI PRIBRENDUS

Š. m. sausio 16 d. savaitraštyje "Sandaros" skaitėm kun. Trakio atvirą laišką ir K. Hali-Chalecko straipsnį "Religijinė tolerancija ir skautų vadovybė". Autoriai gavys faktais apibūdina evangelikų skautų teises ir padėti Lietuvių Skautų Sąjungoje. Perrašėm šį straipsnį, nežinojau, ar gyvenū tikrove, ar sapnuojū. O šitiktinę, kad taip yra, labai nusivyliau ir net pasipiktinau lietuvių skautų organizacija. Minėtasis straipsnis nemalonus buvo lietuviui skautui skaityti. Tačiau reikia sutikti, kad vis dėlto yra šventa tiesa. Straipsnis susideda vien iš nuogų faktų, dėl kurių abejojimų visai nėra.

Šiek tiek pagalvojęs, pasiryžau savo idėjos broliams padėti, nors per spaudą. Šioje srityje, bet garbingoje ir teisingoje kovoje. Mano skautiška širdis ir dvasia negali prisilenkti su tiesa, matydama savo brolius skriaudžiamus ir perdalies skautų vadų lietuvių.

Skautų organizacija nesusideda iš vienos tikybės, religijos. Joje gali dalyvauti įvairių religijų skautai, bet svarbu, kad jie tikėtų Dievą. Taip pat kiekvienos religijos skautai turi turėti savo dvasios vadą, kuris privalo turėti tokias pat teises, kaip visi kiti ten esantieji, nes skautų organizacija yra broliška organizacija. Tačiau ašaros byra skaitant kun. A. Trakio atvirą laišką, kurį rašo vyriausias skautininkui Kairiui. Tarp kitko jis rašo: "Tamsta kvietė mane būti evangelikų dvasios vadovu Lietuvių Skautų Brolijoj, bet kol mūsų atstovas dvasios reikalams neleidžiamas dalyvauti lygiai su katalikais vyr. organe — Pirmioj, tol evangelikų dvasios vadovas negali dalyvauti žemesniuose L. S. S. organuose."

1919 metais LSS vadovų suvažiavime beveik vienbalsiai pageidauta turėti evangelikų

dvasios vadą Pirmioj (šalia ten esančio katalikų dvasios vado), bet kuomet buvo išskelstas galutinis kvietimo klausymas — katalikų dvasios vadą Dr. kun. Vaišnorą pareiškė veto ir demonstratyviai apleido posėdį".

Reikia pridėti, kad kun. Dr. Vaišnoras pasakė: "Jei kun. Trakis įeina į Pirmiją, aš išeinu."

Nėra ko stebėtis, kad kun. Vaišny, S. J., pasiūlė evangelikams sudaryti atskirus vienetus. Jų tikslas yra aiškus — iš skautų padaryti katalikų skautus, kur krikdėmai galėtų niekieno netrukdomi, kamauduoti ir valdžią turėti savo rankose, nors ir dabar jie to jau beveik pasiekė. Tačiau tai yra visiškai neskaitytiška ir nekatalikiška. Skautai sugyveno Lietuvoje, įvairių religijų, (be katalikų ir evangelikų), o tremtyje, kur likę tik būrelis skautų, tuos pačius mūsų partiniai vadai jau baigė išvaikyti. Matom prie ko eina mūsų skautybė. Skautybė mūsų gerbiameji vadai išmainė į partiją, nusikalsdami Tarptautinio Skautų Biuro įsakymams, kur griežtai draudžiama skautų organizacijai susidėti su bet kokiomis partijomis ar politinėmis organizacijomis. O lietuvių skautų vadovybėje mes matom aiškų krikdėmų įsiviešpatavimą. Jie sėdi viršūnėje ir bijo prarasti savo veitus, ir kai baigias jų kadencijos, ne tik kad įvairiomis agitacijomis pristatomai jų draugai, bet net apgaulingu būdu vietoj rinkimų jie kažkieno paskiriami, ką "Sandra" ir patvirtina: "1919 m. gegužės 28-29 d. Augsburgėje įvyko skautų vadų suvažiavimas. Krikdėmai atsiėmė visas savo turimas jėgas, bet "nepasisekė" rinkimai, dauguma atriko. Tuomet krikdėmai griežtai klastos ir gudrumo. Jie patraukė į savo pusę prof. S. Kūpailą ir K. Palčauską, kuriam buvo pavesta sušaukti pirmąjį tarybos posėdį ir patiektas ultimatumas išbraukti trečdalį jiems nepatinkamų asmenų ir pakeisti jų žmonėmis", kas buvo ir padaryta. Vadinasi, išrinktus skautus slapta išmetė, o įdėjo savo draugus, kurie iš viso neturėjo teisės įeiti. "Posėdžių protokolai neišvydo saulės šviesos." Tačiau kiekvienas pasilpingas darbas visuomet išsina į viešumą, parodydamas savo tikrąjį veidą. Taip ir šis išėjo, ir jo rezultatus šiandien matom.

Pagalčiau buvo "išrinkta" valdyba. Nors tai vadinosi ir vadinasi skautų vadovybė, tačiau padėka priklauso mūsų mieliems broliams ateitininkams, nes skautus valdo ateitininkai. Pavyzdžiui, kad ir skautų vyriausias dvasios vadą kun. Dr. Vaišnorą. Chicago tunto dr. vadija susideda daugiausia iš ateitininkų; kur tik pažiūrėsi, visur nors didesnę pusę vadų yra ateitininkai. To dėka ateitinikiška skautų vadovybė sudarė ir sutartį su ateitininkų organizacija, kur tas pats narys gali būti ir skautas ir ateitininkas, kad jiems netrukdytų skautams vadovauti. Nieko prieš neturiu

prieš ateitininkus, bet jei skautai neturi savo vadų, tai geriau visai būti be vadovybės negu partijų garbintojams tarnauti. Jie tik gadina skautų organizacijos vardą, kaskart vis daugiau ir daugiau priekaištų skautų organizacijai susilaukia jų dėka. Faktų bei straipsnių kiekvieną dieną vis daugiau pasirodo spaudoje su neigiamais išsireiškimais apie lietuvių skautus. Būtu laikas reikalą suprasti ir imtis priemonių tam dalykui sutvarkyti, tačiau, gink Dieve, ne sudraudimais rašyti į spaudą tiesą, ką Lietuvos tuntas (Chicagoje) daro, bet apvalyti skautybę. Visiems partijoms garbintojams paprašyti ir įsakyti uždaryti duris iš lauko pusės. Ateitininkams leisti dirbti ir pasiūlyti pas pas savus, o skautų organizacijoj tegu lieka tik skautai. Gana karta tu baiki, lauk visi tie, kurie atėjo į skautybę ordinu ieškoti, leiskit skautams dar gyventi. Ar jūs morit, kad įjūnimas pamestų jus ir eitų pas amerikiečius skautus? Kaip jūs galite kalbėti tėvams ir prašyti, kad leistų vaikams pas jus į organizaciją, kad jūs taip darot? Tikrai, tokiu keliu einant toliau, po poros metų liks generalai be kariuomenės, ir lietuvių skautybės bus kaip ir nebūvę, tik peržegnojus teks pasakyti — amen.

Broli skaute, jei dar tu esi skautas! Nežinau, ar tu esi eilinis skautas ar skautininkas, aš tavęs nepažįstu, bet leisk man su tavim kartu minutę susikaupti ir pagalvoti. Štai ta mintis:

Keisdami geltoną šlįpsą į violetinį, pasijutom esą stiprūs ir nenugalimi. Pasžadėjom būti tolerantiški kitų tikybų atžvilgiu, o ar tu vykdai tai, mielas broli, ar tu atsimeni sk. vyčio tradicinės žodžius:

Selpti vargšus, šviesti mažus. Tai mūsų darbai, tai reikalai. Pagalvok, ar evangelikams skautams netinka minėtas sk. vyčio tradicijos punktelis. Juk jie yra silpni, palyginus su katalikais, nes jų yra mažiau. Tu turi jiems padėti, jei esi skautas, bet nesikrausti. Gal tu to nedarai, bet vis tiek tavo pareiga juos užstoti, o ar darai tai?... Ar neįjūti nebrolisukumo, kai evangelikų skautai mūsų sąjungoj gali užimti ne aukštesnę vietą kaip draugovės adjutanto. Gal pagalvosi, kad tai išsigalvojimas. Anaiptol ne, tai tikra tiesa, nes 1919 metų skautų vadų posėdyje taip pasisakė ir to laikomasi. Juk ten aiškiai pasisakė: "Visas vadovaujantis vietas gali užimti tik geri katalikai, kitatikiams leidžiama užimti tik draugovės adjutanto vietą, jokiū būdu ne aukčiau". Taip, geri katalikai, bet reiktų pagalvoti ar evangelikai yra blogesni už mus?

Pagalvok broli, galvokim kartu, ar čia mūsų vadai teisingai elgiasi ar ne. Baden Wellis kūrė ne tokią skautybę, jis ne to siekė, neklausė, ar tu katalikas ar kas kitas, jam buvo svarbu, kad jaunuolis tikėtų. Jis siekė jaunimą suburti ir leisti jam susigyventi. O mes siekiame jaunimą išblaškyti. Reikalas skubus, susitvarkyk, ir jei partija malonesnė, skubėkit ten. Pagaliau jei skautų durys taip stipriai už-

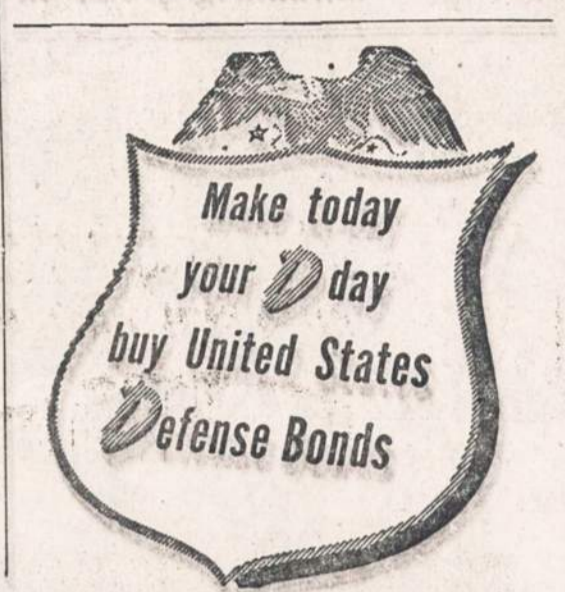

UNITED PRESS-NAUJIENU Telephoto Nebegrifis Amerikon. — Teisingumo Departamentas pranešė, kad Charlie Chaplinas atsisakė turėti leidimo gyventi Amerikoje. Dabar jis gyvena Šveicarijoje. Amerikoje Čaplinas uždirbo daug pinigų vaidindamas filmuose.

darytos ir negalit jų atsidaryti, štai jums kita išeitis. Kadangi skautų įsakymų vis tiek nesilaikot, tai pasidalinkit savo tarpe į atskiras grupes pagal religijas, partijas ir pan., pasirašykite naujus įstatymus ir dirbkite atskirai pagal savo gaires, bet skautybėje gairės

jau yra nustatytos, ir jų nekeiskit. Prisimena, berods, prieš pusantrų metų "Naujienose" įdėtas K. Bukausko straipsnis "I bedugnė pepulant". Netikėjau ir nesutikau tuomet su minėtu autorium, tačiau dabar suprantu tą, ką jis tuomet rašė. Jo straipsnis buvo ženklas mūsų skautybei gresiančio pavojaus, bet, deja, jis praėjo nepastebėtas.

Prieš kurį laiką minėjom Lietuvos nepriklausomybės šventę. Lietuva mūsų kruvinojo bolševizmo batas. Lietuvių skautybė stengiasi sumindžioti ir partinio egoizmo batas. Tad kovokim, kariaukim, ne laisvę griaukim. S. I. P.

BLOGOS KOJOS KELIA SKAUSMĄ VISAM KUNE
PALIAUKIT KENTĖJE, VARTOKIT PINKSTON'S IŠLENKIMO RAMSČIUS, pritaikomus jūsų kojų GREITAI PAGALBAI nuo iluzusių išlenkimų, pilnapėdžių kojų, kulnų skausmo, auglių kulnuose, iškraipytų ir susipususių pirštų, silpnų išlenkimų ir riešų, kojų mešlungio, gyslų išsiputimo, blogos cirkuliacijos, nugaros skausmu, reumatizmo ir artritės — kitų skausmu, kuriuos išsiskaukia išlenkimo negerovė. Lengvi, lankstūs, patogūs dėvėti su užkulnio pamašalu batai. Specialios numatytos kainos: \$25 Support dabar \$15 — \$15 Support dabar \$10. 30 METŲ PATYRIMAS

HENRY J. PINKSTON
ARCH SUPPORT SPECIALISTAS
Suite 1206 Central 6-8692
Valandos nuo 9 ryto iki 4 po pietų

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS
Kiekvienas žmogus turėtų atliekamam nuo pragyvenimo pinigų taupyti kas savaitę. Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, išsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynomis ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. - Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. - Tel. Virginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.L.C.

41 METAI PREKYBOJE
Nuolaida visiems ant visiems žinomų nacionaliai išgarsintų prekių ir dar dovanos su kiekvienu pirkimu.

Pas Budriką jūs rasite didžiausią pasirinkimą baldų vertybių, kur kada galima būtų matyti po vienu stogu. Trys aukštai pripildyti įvairiais baldais, namų reikmenimis ir brangenybėmis. Milžiniški nupirkimai kiekvienam kambariui naujomis, lengvomis sąlygomis.

Krautuvė atdara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais iki 9:30. Sekmadieniais atdara nuo 10 ryto iki 5:00 vakaro.

JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 So. Halsted Street
Telefonas: CALumet 5-7237

Budriko Radio Valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. vakaro iš stoties WHFC, 1450 kilocycles.

C. L. D. D.
Tel. Virginia 7-6583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1-3 ir 7-8 Seredomis ir nedėliomis uždaryta. Subatomis nuo 1-3. Rez. 3241 WEST 26th PLACE Phone: R.Epublic 7-7868

Ofiso Tel.: Virginia 7-0036 Residencijos B.Every 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos: Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Seštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų. Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8; Ser. Subat. ir Nedėl. tik susitarus. Ofiso Telefonas: YARDS 7-4787 Namų Telef.: PROspect 6-1930 Jei neatsiliepiate viršutiniai telefonai, Skaikite Midway 3-0901

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 SO. ASHLAND AVE. arti 47th Street
Telefonas YARDS 7-2246 Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro. Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET (netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. trečiad. ir sekmd. pagal susitarimą. Telefonas HEmlOCK 4-7839 Namų Tel. Hilltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. ir treč. 10-4, antr. ir penkt. 10-1 ir 6-9, seštad. 10-12. Ofiso: PR 6-7800; namų TR 4-1726

Ofiso ir rezid. telef.: YARDS 7-3526 Neatsiliepius, skambinti YARDS 7-7410
DR. JONAS VALAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
4038 SO. ARCHER AVENUE
Valandos: Kasdien nuo 6:30 iki 8:30. Seštadieniais nuo 4 iki 6.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET CHICAGO, ILL.
Telefonai: Ofisas HEmlOCK 4-5849 Residencija HEmlOCK 4-2324
OFISO VALANDOS: Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Seštadienį tikta susitarus.

Tel. ofiso VI 7-0600, rez. VI 7-7303
DR. BR. GAŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
Kampus Archer ir California Ave. VAL.: 2-4 p. p. ir 6-9 vakare, Iškvtus sekmdadienius.

Ofiso tel.: YARDS 7-1166 Rezid. tel. DANube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampus Halsted ir 35-tos gatvės. Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

Ofiso Telefonai: Buto Filmore 3-2007 COLUMBUS 1-6190
DR. K. JABLONSKIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
154 N. Broadway, Melrose Park, Ill.
Valandos: 6:30-9:00 val. vak. Iškvtus sekmdad.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON (Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30-9 vakaro. Trečiad. ir seštad. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROspect 6-3838 REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
Akių ligų specialistė ir pritaiko akinius.
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą. Iškvtus trečiadienius.
2422 W. MARQUETTE RD.
Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626

DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tik susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 v. p. Iškvtus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG. 6496 South Kedzie Ave.

Dr. Raymond Kastys
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Drauge su DR. MACE GAZDA
MEDICAL & SURGERY BLDG. 5159 So. Damen Avenue
Tel.: PROspect 6-7800
Priėmimo val.: Pirm., treč., ketv., penkt. — 10-1 v. p. p. Pirm., ketv. 4-7 v. v. Treč., penkt. 6-9 v. v. Seštadieniais pagal susitarimą

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
PRIEMIMO VALANDOS: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vakare Seštadieniais 10-2 ir 4-6. Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero 7-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, APRIL 20, 1953

Tel. Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 S. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-4 val. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais, 12-2 val. ir 3-5 v. v. Butas 1604 S. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAFayette 3-3210 Jei neatsiliepiate, skaiti KEDzie 3-2368
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 So. Archer Avenue
Val.: kasdien po pietu nuo 12-2:30 Daily afternoons. Vakaras: pirm., antrad., ketvirtad 6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Telefonai: ofiso GROvehill 6-5399 rezid. PROspect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET (Kampus 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien. Sešt. nuo 2-4; treč. ir sekmd. uždaryta

DR. EDWARD B. MURAUŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS: 2750 WEST 71st STREET (prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą. Ofiso telefonas: GROvehill 6-1321 Jei neatsiliepiate Vincennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRIEN
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET Tel.: HEmlOCK 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5002 WEST 16th STREET
Val.: kasdien 2-8 p. p. Seštadienį 10-12 ir 2-4 p. p. Ofiso telefonas: TOWNhall 3-0959; namų: ROCKwell 2-2387. Jei neatsiliepiate, tai CENTral 6-2294.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
Ofiso telef.: HEmlOCK 4-2123 6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PROspect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Sešt. tik 2-4 p. p. Neturi valandų trečiad. ir sekmd

Tel. ofiso CL 4-0253, rez. YA 7-6389
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Valandos: 12-3 ir 6:30-8:30 vakaro. Trečiadienį ir seštad. 1-4 val. p. p. Rez. 4420 SO. TALMAN AVE.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED ST. Telefonas DANube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro. Seštadieniais 1-4 val. popiet.

Tel. ofiso VI 2-1581, rez. DR 3-6756
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET (kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val. Seštadieniais 2-4 val. po pietų. Sekmdadieniais uždaryta.

KITATAUCIAI GYDYTOJAI
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE. (2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YARDS 7-0554
Jei neatsiliepiate, skaitite: Res. telef.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARDS 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais tik susitarus. Seštadieniais nuo 10 iki 3 v. popiet.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdėda netikrą — artificialę aki pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Kaiba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YARDS 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras palarnavimas.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nervuoto, skaudėjimo, akių kraščių. Atitaisau trumparegystę ir toliaregystę. Prirėgiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai daroma su elektra, parodant mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
Valandos: Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro. Seštadieniais iki 6 val. vakaro. Trečiadienį ir sekmdadienį uždaryta.
4712 S. ASHLAND AVE. YARDS 7-1373

S.A. BERGMAN PAINTS
1524 W. 63rd ST
Dykai Pristatymas. PR 6-3440 Išimtinai Dazų, Siemon Popieriu ir Langam Užovalaidų Krautuvė. DIDELIS ISPARDAVIMAS VYKSTA DABAR BERGMAN'S Velvet Flat Alijeaus Dazai. Naujos 1953 spalvos, vėliausio stiliaus, plauņamas. Gal. \$3.98. BERGMAN'S Super Gloss Enamel. Geriausias uždenigia, aukšto blizgėjimo, geriausia plauņamas emalis padirbtas; negeltonėja — baltas ir kitokios spalvos. Kvorla \$2.25 — Gal. \$7.95 4-IU colių Pure Nylon Bristle dažams šepetys \$1.98 PLASTIC Bristle, ilgu kotu dulkiniojas, parankus namie arba dirbtuvėje 79c. HEAVY Fibre Paper Drop Cloth, 9x12 pėdu dydžio — 98c. 7-IU colių Roller Set, įskaitant plieninis indes, viskas — \$1.49 DU-ALL Dust Mop, nuimama, išverčiama, plauņ., su kotu 79c. Popierius Apkarpomus DYKAI Visi Telefonai: PROSPECT 6-3440 Klauskit Bergman's ir nepadarysite klaidos. Bergman's neturi kitų krautuvų skyrių. Krautuvės valandos: Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:00 vakaro. Antrad., treč., penkt. ir seštadieniais iki 6:00 vakaro.

S.A. BERGMAN PAINTS
1524 WEST 63rd ST CORNER 43rd AND JUSTINE

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S. 1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Seštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmdadienį, 9 val. ryto iš stoties WOPA 1490 kilocycles.
Tel. HEmlOCK 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST. Chicago 29, Illinois

Diena Ateis - Būsi Linksmas Sutaupes
Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno
Kiekvieno taupytojo indėlai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFayette 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Seštad. 9:00 ryte iki 4:30 po pietų. Trečiad. 9:00 ryte iki 12 v. dieną. Ketvirt. 9:00 ryte iki 8:00 vak.

Kap. Gibbons teisinasi

Buvęs Hudson Ave. nuovados viršininkas policijos kapitonas Gibbons, kurio savo laiku spaudos iškelta viešumon "raudona užrašų knygutė" su gemblerių ir tariamų kyšininkų adresais sudomino visą Chicagą ir patvirtino įtarinėjimus apie "draugiškus" policijos santykius su miesto padugnių gaivalais, savo viršininkui, policijos komisionei, O'Connor pasiuntė 31 lapo raportą, paaiškindamas kiekvieną knygutėje padarytą užrašą. Kap. Gibbons teisinasi, kad visi užrašai buvo "tarnybinio pobūdžio, kuriuos daro kiekvienas policininkas". Gibbons sako, jis įtarinėjęs kai kuriuos naktinius lokalus besiverčiant nelegaliais lošimais ir todėl pasiūlymė jų adresus bei telefonus, bet jis nesugebėjo paaiškinti, kodėl jo knygutėje sužymėti ir privatus gemblinimo bosų telefonai ne tik Chicagoje bet ir Floridoje.

Dėl sužymėtų knygutėje nuo 10 iki 150 skaičių Gibbons aiškina, kad tai buvę parduotų į sporto žaidynes bilietų kiekiai ir puola knygutės radėjus, kam jie išplėšė iš jos kitus, visą tą istoriją pateisinančius, lapus. Buvęs policijos kapitonas visą triukšmą dėl jo knygutės suverčia savo priešams, kurie jį "norėjo sukompromituoti". Raporto pradžioje jis pažymi, kad jo nuomone, vienas didžiausių Amerikos gemblinimo bosų — korėjietis Jason Lee buvo saugumo (FBI) agentas.

Gibbons atsako liudyti prieš vad. Nusikaltimams Tirti (Devynių Didžiųjų) Komisiją, kadangi jo žodžiais, toji komisija "yra nekonstitucinė". Tyrinėtojų nuomone, šis kap. Gibbons raportas neišklaido visų įtarinėjimų dėl kap. Gibbons kyšių ėmimo iš tavernų ir naktinių lokalių savininkų.

Gaisravietėje įrengs aikštę

Praėjusią savaitę sudegusių Haber Corp., 908 North Ave., dirbtuvių vietoje bus įrengta apylinkės vaikams žaidimų aikštė — pareiškė kompanijos savininkas Titus Haffa, kuris dabar lanko nukentėjusių gimines

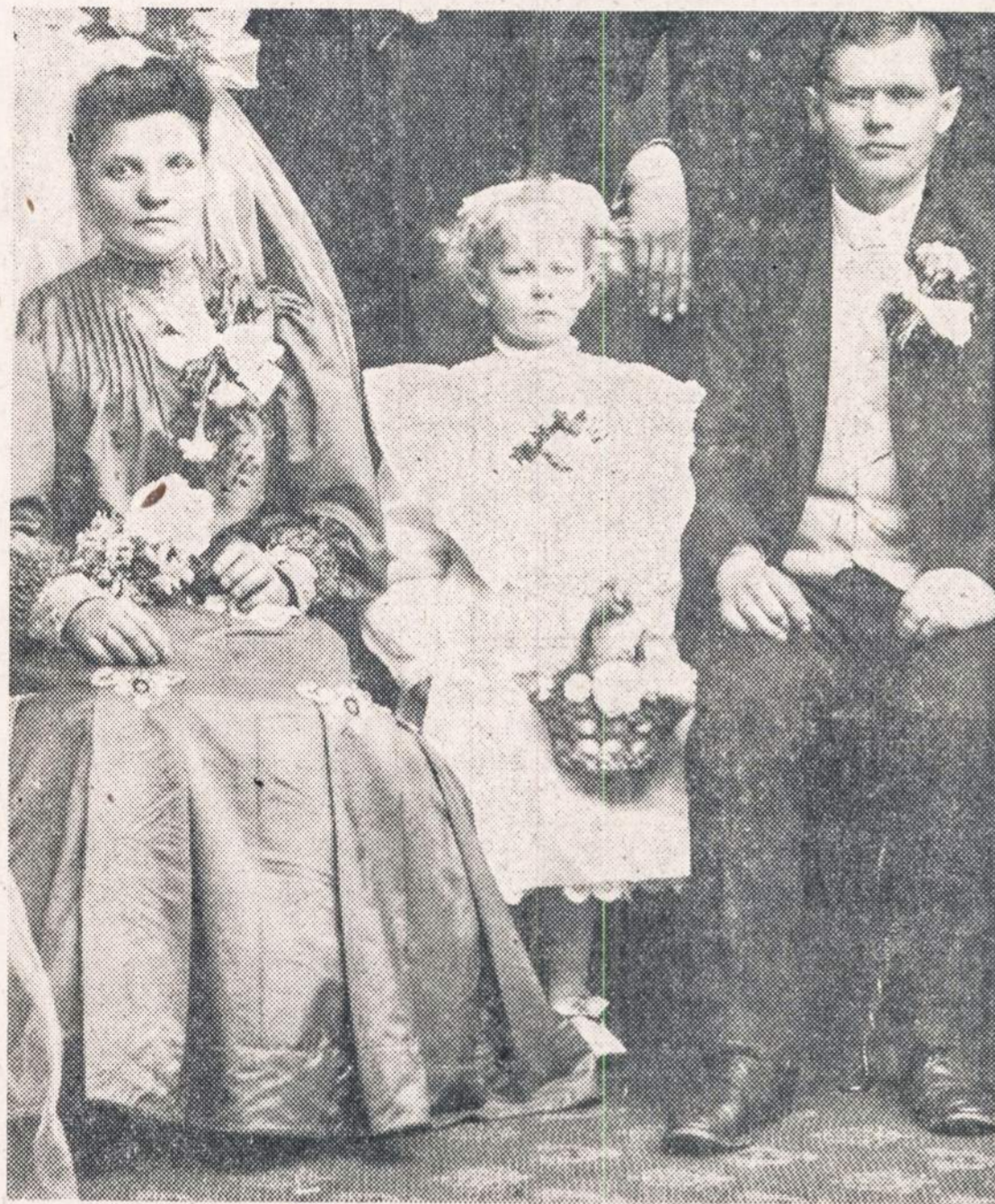
Anglų kalbos pamokos
Dieną ir vakare
AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLOJE
816 West 33rd Place
CHICAGO 8, ILL.

● **SUTAUPYSITE**
● **DAUG PINIGŲ,**
● **LAIKO**
ISIGYSITE GERESNES, GARANTUOTAS NAMAMS REIKIANTIS IS PIRMOS IR SENIAUSIOS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS, KURIAI VADOVAUJA 40 METU PATYRĘ ŽMONĖS
Visuomet kreipkitės į šią erdvią ir patogią Letuvių Bendrovės Krautuvę

PROGRESS FURNITURE CO.
4181-83 ARCHER AVE.
Tel. LAFAYETTE 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje
● RAKANDAI
● REFRIGERATORIAI
● KAUČIAI, PLOVYKLOS
● TELEVIZIJOS
● LENGVI ISMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS

URSULĖ BELIAVICIUS - BELL

gyvenanti 817 Tilgham St. Allantown, Penna. tel. HEMlock 2-6738, ieško savo brolių, atvyksių į Chicagą iš Lietuvos prieš 25 metus:

GEORGE (atrodo jau turėtų būti miręs)

WILLIAM, ALEXANDER ir sesuo PETRONELE BELIAVICIAI.

Zinantieji apie tuos asmenis ir jų likimą, labai prašomi tuojau pranešti jų seseriai Mrs. URSULĖ BELIAVICIUS, aukščiausiai pažymėtu adresu.

ir teikia reikalingiems pinigine pagalba. Spėjama, kad to vieno didžiausių Chicagoje sprogimo ir gaisro metu žuvusių skaičius sieks iki 33. Ne visus lavonus dar pavyko surasti. Savininkas pareiškė, kad jokių sprogstamųjų medžiagų pastato viduje nebuvo. Jo žodžiais, sprogimas "yra nesuprantamas".

Šalia kitų, gaisro metu žuvo ir senesniai atvykęs į JAV jurgoslavų kilmės tremtinė. Motinos nusiskundimu, viena jos dukterė prieš keletą metų žuvo nacių koncentracijos stovykloje, o kita — atvykusi į Ameriką. Tyrinėjant, kodėl gaisras pareikalavo tiek daug aukų, paaiškėjo, kad būta žymių priešgaisrinės apsaugos trūkumų. Ekspertų nuomone, dalis žuvusių būtų galėjusi išsigelbėti, jeigu užpakalinėje pastato dalyje atsarginiai laiptai būtų buvę tvarkoje.

Policininko dukterė plėšikė

23 metų brunetė Mrs. Vivian Hughes prisipažino dalyvavusi su kitais 2 plėšikais praėjusių metų rugsėjo mėnesį automobilių kuro stoties, 1750 Foster Ave., užpuolime ir 75 metų prižiūrėtojo Crawford nužudyme. Vivian Hughes yra dukterė policininko, kuris prieš du mėnesius buvo nuteistas 25 metus kalėjimo už nepateisinamą tavernoje esančio klijento, kuris su juo susiginčijo, nušovimą.

Kas skaito, rašo — "Naujienas" išsirašo.

YRA ieškomas ANDRIUS RYLIS-KIS, anksčiau gyvenęs 1521 Greene Ave., Brooklyn 21, N. Y. Zinantieji apie jį, ar jis pats prašomi kreiptis pas Povilą Petrušionį, 1807 South Peoria St., Chicago, Ill.

PAIEŠKAU GENĖS VALIULENĖS, buvusios Šimkūnaitės. Lietuvoje gyvenusios Šiauliuose ir Tauragėje, o Vokietijoje Augsburgėje. Jei kas žinotų prašau pranešti šiuo adresu: CANADA, Toronto, Ont., 35 Oakmont Rd., Jadvyga Virmauskaitė-Rukšienė.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrenginiai
MODERNIZUOKIT
Savo Virtuvę
arba bathroom su steel wall tile.
Kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsimė — kreditas.
HEMlock 4-3200

Chicago ir Londono policija

Ryšium su artėjančiomis Anglijos karalienės vainikavimo iškilėmis Londono policijos komisionierius Arthur Edwin Young atvyko į Chicagą pastudijuoti vietinės policijos metodų, tvarkant didelius minios susitelkimus ir perkrautą gatvių susisiekimą. Užklaustas, ar Londone pasitaiko policijos tarpe kyšininkų, kurie Chicagoje nesukelia jokio nusistebėjimo ir kurių vaizdingiausias pavyzdys yra kap. Gibbons "raudonoji užrašų knygutė", Young atsakė, jog kažkas panašaus vieną nuvadovį yra pasitaikę prieš 20 metų. Juokaudamas pareiškė, kad prieš išvykdamas į JAV jis yra gavęs nuo vieno nusikaltusio vairuotojo 48c. kyšį.

Neskaitytes "Naujienu" — liūdėsi visą dieną.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

BOYD'S SIUVYKLAI
ST. LOUIS, MISSOURI
REIKALINGI
2 — BUSHELMEN — 2
TURI BŪTI VISIŠKAI PATYRĘ
5 dienų savaitė — Daugelis įvairių lengvatų
VALGYKLA VIETOJE
Kreiptis:
DARBO RASTINĖN — Mezzanine floor
BOYD'S
Kampas 6th ir Olive
ST. LOUIS, MISSOURI

VYRŲ
5 dienų savaitė
\$75.44
Naktimis Prižiūrėtojų
Ištaišų Valytojų
Vaškuotojų
Šlavėjų
Metalo Šveitėjų
Veltui Aprauda
Hospitalizacija. Pensijos Planas
Automatinis Algos Pakėlimas
Ligoje Pašalpa. Atostogos
Kreiptis
8:30 ryto iki 4:30 po pietų
Kambarys 1230
125 So. Clark St.

IŠMOKIT AMATO
Jaunų vyrų, mechaniškai, techniškai arba chemiškai prasilavinusių, mokyti aukštai specializuotų amatų.
Virš laikis

Geras pradžioje mokestis
PUIKI PROGA
PLEČIANČIOJE
INDUSTRIJOJE
Turi suprasti angliškai
Kreiptis:
NATIONAL LEAD CO.
1710 S. Peoria St.
CANAL 6-3710

BOYD'S SIUVYKLAI REIKIA
RIPPERS MARKERS
Pirmenybė 30-50 metų amžiaus
5 dienų savaitė
Daugelis įvairių lengvatų
Valgykla vietoje
Kreiptis:
DARBO RASTINĖN
Mezzanine floor
BOYD'S
Kampas 6th ir Olive
ST. LOUIS, MO.

BUSHELMAN
For Alteration Work
Must Be Experienced
Top Wages
Good Working Conditions

VICTOR ERDAY
10 No. Third Street
Geneva, Illinois
Telephone 1151

REIKIA DZENITORIAUS SARGO
Naktiniam darbui
Nuo 8:00 vak. iki 7:00 ryto
Ištikimo — sumanus
Turi pristatyti paliūdymus

ROCKWELL ENGINEERING COMPANY
13500 So. Western Ave.
BLUE ISLAND, ILL.

AUTO MECHANIC
Excellent opportunity for man with Packard experience. Good working conditions. Guaranteed salary plus commission.
See MR. HIGH
MARS MOTORS, INC.
2540 Milwaukee Ave. BE 5-5400

MEDŽIO DARBININKŲ
Mašinu kambary darbininkų
Kabinetu kambary darbininkų
Pastovus darbas
JAY FURNITURE
SPECIALTY COMPANY
2541 W. Cermak Rd. 3-čiaš aukštas.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

Are you interested in a good job with a secure future? We have immediate opening for
ASSISTANT MANAGER
Young man with High School Education. Excellent opportunity for pleasant and aggressive person meeting public.
MUST HAVE AUTOMOBILE
Salary Plus Car Allowance.
RAPID ADVANCEMENT
Apply 9 a. m. to 11 a. m.
COMMONWEALTH LOAN CO.
6346 W. Cermak Road
Berwyn, Ill. GUnderson 4-5372

BATŲ SIUVĖJŲ
Rankomis darbininkų prie ortopediškų batų. Pastovus darbas. Martin Larson, 317 West Madison St.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių
COUNTER MERGINŲ
COUNTER VYRŲ
CARVERS
STEAM-TABLE VYRŲ
Kosher stiliaus valgykla
Geras mokestis. Vėsinamas oras
3146 W. ROOSEVELT RD.

PRODUKCIJOS DARBININKŲ
(VYRŲ IR MOTERŲ)
• Spot welders
• Brake presses
• Folders
• Riveters
• Hand rollers
Geras pradžioje mokestis
Be to asmeninis paakstinimas
Virš laikis

PROTECTOSEAL CO.
1920 So. Western Ave.
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavinimi
GEROJ APYLINKĖJ GERAS PIRKINYS
Karštu vandeniui šildomas namas. 5 kambariai, pastogėje du. Dvieju automobilių garažas, 35 pėdų sklypas. Kreiptis tik raštu: J. A. Vilkišius, 7126 So. Maplewood Avenue, Chicago 29, Ill.

KETURI kambariai, yra vietos dar dviem. Mūrinis namas, 4 metų senumo, plastikos tile maudynė, virtuvė; uždenagos gonkos, 2 automobilių garažas, alyva šildoma, \$16,500
3444 West 55th Street

SAVININKAS PARDUODA
5 kambarių Georgian namą. Gazu šildomas, garažas. Tuojau galima užimti gyvenimui.
Olympic 2-5351
Po 5:00 po pietų.
Pirmadienį ligi penktadienio.

PENKIŲ kambarių medinis bungalow Mt. Greenwood'e. Alyva šildomas, vėsinamas. Garažas su šalia įvažiavimu. 11014 So. Troy Street.

PARDUODAMAS 5 kambarių namas. Gazo šiluma, šiltas vanduo. Kreiptis: 3611 W. 55th Place.

PARDUODAMAS 2 butų mūrinis namas, vienas 4, kitas 5 kambarių. Cemento pamatai, automatiškas karšto vandens šildytuvai. Uždari porčiai, apšildomi. Venecijos užlaidos, židynis, naujos grindys ir medžio įrenginiai, čerpių virtuvė ir prausykla. Cementinis beismentas, 2 automobilių garažas. Kaina 12,500. Kreipkitės į STANLEY telefonu CALUMET 5-4953.

2 AUKŠTŲ medinis ir mūrinis namas su mediniu cottage užpakaly ant to paties sklypo. Savininko butas — modernus 8 kambarių, furnasū šildymas pirmas aukštas. 2 aukšte du maži po 4 kambarius butai su voniom. Cottage — 4 dideli kambariai. Parduoda savininkas. Prieinama kaina. JOHN FAY, 1449 West 16th St., CAnal 6-4342.

PARDUODAMAS mūrinis namas, 6 kambariai, 3 virtuvės. Alyvos šildymas. 3837 West 59th Place.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progros
CICERO — parduodama taverna, priinama kaina. Skaikit TO 3-9549.

TAVERNA ir RESTORANAS. Geras biznis. Dėl ligos parduosiu už bet kokią priemana kainą.
1250 N. SEDGWICK ST.

PARDUODAMA buclėnė, grosernė ir gėrimų krautuvė. Biznis išdirbtas per daugelį metų. John Seibutis, 1840 So. Halsted Street.

Vieni skelbia dalį tiesos, kiti dalį jos nuslepia, o NAUJIENOS paskelbia visą tiesą.

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

REGISTERED NURSES
GENERAL HOSPITAL — 395 BEDS
Starting Salary \$240-\$260 per month
40 hour week
GRADUATE PRACTICAL NURSES
Starting Salary for 40 hour week
\$180 per month
Write details of experience, and education including registration number to:
DEPT. OF NURSING, MT. SINAI HOSPITAL
1800 E. 105th Street, Cleveland 6, Ohio

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

GERAS UZDARBIS
Reguliarus algos pakėlimas
Patyrimas nėra būtinas
MERGINOS IR MOTERYS
18 — 40 metų
Lengvas dirbtuvės darbas
* Apmokamos atostogos ir šventės * Hospitalizacija
Žmonės, norintieji čia dirbti, prašomi atsiesti Social Security kortą
ATLAS SPRING CO.
1801 N. SPAULDING AVE.
MOTERŲ VALYMO DARBUI
Naktimis. Pastovus darbas moterims žemiau 45 metų amžiaus. Valandos nuo 8:30 ryto iki 5 p. p. Penkias naktis savaitėje. Geras atlyginimas
Turi suprasti angliškai ir pristatyti gimimo paliūdymą. Kreiptis tarp 8:30 ir 5:00 popiet Kambarys 805
HARRIS TRUST AND SAVINGS BANK
115 W. Monroe Street
TARNAITES LIGONINĖJE
Nuolat. Apmokamos atostogos
Geros darbo sąlygos
Kreiptis: MRS. DAVIS
GARFIELD PARK COMMUNITY HOSPITAL
3813-25 W. Washington Blvd.
SIUVAMŲ MAŠINŲ OPERUOTOJŲ
Turi Būti Patyrusios
Aukščiausias atlyginimas. Daugelis darbininkų lengvatų. Nuolat. JACOB NATHANSON & CO.
700 South Kilbourn
RENTING IN GENERAL
Nuomos
ROSELANDE
Išnuomojamas 6 kambarių apstatytas butas (nebrangi nuoma), prie gero susisiekimo; vienam karui vieta garaže. Kreiptis pas savininką kasdien nuo 9 iki 12 val. 209 W. 110th Place. Tel. PULLMAN 5-2191.
REIKALINGAS FLETAS
4-6 KAMBARIŲ
SU AR BE SILUMOS
Telefonuokite:
CANAL 6-1457
MISCELLANEOUS
Ivairūs Dalykai
VELTUI APSKAIČIAVIMAS
Namų, butų remontavimas, kanalizacijos, vandentiekio, cemento ir kitokie darbai
Skambinti:
HEMLOCK 4-9211
po 5 val. vakarą
JONAS CONRAD TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminius ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvi — J. CONRAD, 5242 S. Artestian Ave. GRovehill 6-4177
PIGLIAI parduodamas naujas NATIONAL Firms cash registeris, nuo 5 centų iki \$3.95.
10418 So. Michigan Ave.
AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkežimiai
A & C
MOTOR SALES
816-20 W. 35th STREET
Visuomet geras pasirinkimas
VARTOTŲ KARŲ
1936 iki 1953 metų
\$25.00 ir aukščiau
MES PERKAME GERUS VARTOTOS KATUS
Bridgeporto draugiškiausi dyleriai.
Juk kasdieną pasirodo
Tik "Naujienu" teisis žodis.

BOYD'S SIUVYKLAI
St. Louis Mo.
REIKIA
MAŠINŲ
OPERUOTOJŲ
Pirmenybė 30-50 metų amžiaus
5 dienų savaitė
Daugelis įvairių lengvatų
Valgykla vietoje
Kreiptis:
DARBO RASTINĖN
Mezzanine floor
BOYD'S
Kampas 6th ir Olive
ST. LOUIS, MO.

CRANE PACKING CO.
IMMEDIATELY HIRING WOMEN
FOR 1st and 2nd SHIFTS
• INSPECTORS
• ASSEMBLERS
OFFICE HELP
• CLERKS-TYPISTS
• FILE CLERKS
• Good Starting Rates
• Pleasant Working Conditions
• Many Company Benefits
• Good Chance for Advancement
(VYRŲ IR MOTERŲ)

CRANE PACKING CO.
6400 WEST OAKTON
See MR. CHAS. SEATON
KEYSTONE 9-4534
ORCHARD 3-6800
WORK NEAR HOME
SAVE TIME
Well established neighborhood firm has attractive position for capable girl as
TYPIST - BILLER
Variety of duties
Good working conditions
7:30 A. M. to 4:00 P. M.
5 day, 40 hour week
INTERSTATE MOTORS
FREIGHT SYSTEM
1833 So. Canal — SEley 3-2600
Ask for Mr. Bob McGrath

TYPYST—GENERAL OFFICE
5 day, 40 hour week
Many Company Benefits
Including Hospitalization
Paid Holidays
Apply:
ELECTRONIC COMPONENTS, INC.
2655 W. 19th Street
WORK CLOSER TO HOME
SAVE MANY HOURS OF TRAVELLING LONG DISTANCES TO WORK
WELL ESTABLISHED FIRM HAS UNUSUALLY ATTRACTIVE JOB FOR PERSONABLE HIGH SCHOOL GRADUATE FOR GENERAL OFFICE WORK
TYPING NECESSARY
40 Hour Week
Many Company Benefits
"You'll Enjoy Working Here"
MICHIGAN 2-7505

WHY TRAVEL IN LOOP
TRAFFIC JAM
This position offers best salary and opportunity for
STENOGRAPHER
Experience preferred — but trained graduate considered
No monotony — Diversified
5 day week
MOhawk 4-6061

STENOGRAPHER
CLERK and TYPIST
BOOKKEEPER
SWITCHBOARD OPERATOR
Geras pradžioje mokestis
Veltui hospitalizacija
ir kitokios lengvatų
Moderni vėsinama rastiinė
SEELY 3-1927
(arti 18-tos ir Sangamon)

VIRTUVĖS darbininkų, greitam patarnavimui. Valandos nuo 11 ryto iki 7 vakaro. 3958 W. 11th Street. Cedarcrest 3-9470. Skersai kelio nuo Šv. Kazimiero kapinių.

BENDRAM RASTINĖS DARBUI
Reikalinga mergina at moteris, patyrusi knygvedystėje.
Darbas pastovus. Kreiptis į
BRIGHTON SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave. LAFayette 3-8348